JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. Woensdag 16 Mei. N°. 39.

Prijs per halfjaar voor Batavia .... f 12.50
» » » » Java .... » 15.—
» » » » Buitenbezittingen ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën is... f —,60 duiten voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling - —,30 » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot assistent-resident voor de policie te Batavia, de secretaris der residentie Batavia *A. A. M. N. Keuchenius*.

Tot commies op het residentie-kantoor te Madioen, *J. G. L. Lans*. laatstelijk secretaris en boekhouder bij de weeskamer te Amboina, thans op wachtgeld.

Militair Departement.

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Menado, de officier van gezondheid der 2e klasse *E. H. H. Muhlert*, thans te Banjoewangie.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Banjoewangie, de officier van gezondheid der 2e klasse *H. W. Schwanefeld*, thans te Soerabaya.

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der 2e klasse *C. W. F. Mogk*, thans te Menado.

Bij het garnizoen te Meester Cornelis, de officier van gezondheid der 2e klasse *G. J. Filet*, thans te Weltevreden.

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de officier van gezondheid der 2e klasse *G. F. Charlier*, thans ter Westkust van Sumatra.

Bij de geneeskundige dienst ter Westkust van Sumatra, de officier van gezondheid der 2e klasse *J. H. Flint*, thans te Meester-Cornelis.

Bij het garnizoens-hospitaal te Banda, de apotheker der 3e klasse *J. C. A. Scharp de Visser*, thans te Amboina.

Bij het groot militair hospitaal te Amboina, de apotheker der 3e klasse *M. H. Hellendoorn*, thans te Banda.

Verleend:

Een Zieke-verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den 1e luitenant der infanterie *L. J. Smulders*.

Advertentien.

De resident van Rembang maakt bekend, dat op den 9 Junij e. k. des voormiddags ten 10 ure, te Paradessie publiek voor afbraak zal worden verkocht: een gewezen zoutpakhuis of schuur, waarvan de jattie houtwerken bestaan uit 437 stuks van verschillende dimensien, als in lengte van 13 tot 33 voeten rhijnl. en in den omtrek van 21 tot 28 duim rhijnlandsch.

Vendutien.

Op Vrijdag, den 18 Mei, voor het commissiehuis van *Gebrs. Roselje & Co.*

Op Dingsdag, 22 Mei, voor een der recherche pakhuisen aan den kleinen Boom, door *van Slooten, Morgan & Co.*

Vertrekkende Personen.

L. J. Smulders.

Advertentiën.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *C. T. Blanckers Pasqué*, geliefde Echtgenoote van

(909) H. M. N. DE HAAN.

Soerabaya, 9 *Mei* 1855.

Eenige Kennisgeving.

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *E. A. van Haastert, Hanson.*

Rembang, 12 *Mei* 1855. (919)

Bevallen van eene DOCHTER. *C. F. G. Brassinga, Bruyninga.*

Meester Cornelis, 16 *Mei* 1855. (917)

Op den 27 April 1855 overleed te Soebang, landen Pamanoekan en Tjiassem, assistent-residentie Krawang, onze geachte en veel beminde Vader en Behuwdvader, den Heer *Frederik Coning*, in den gezegenden ouderdom van 73 jaren, diep betreurd door ons en zijne menigvuldige vrienden.

M. N. CONING.
J. L. CONING, *Wuttig.*
W. CONING.
(908) M. J. LASSCHENSKI, *Coning*,

Soebang,
Pamanoekan en Tjiassem Landen,
10 Mei 1855.

Vendutie

Op Vrijdag den 18den Mei 1855,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*, van pas aangebragte Boter en andere Provisiën, Wijn op fust, Pleetwerken, Dames kleeden, Rijtuig laken, losse en gezette Brillanten, diverse Lijnwaden,

En

voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, zonder reserve,

Een factuur Parijsche Byouteriën, bestaande uit Heeren en Dames ringen, Broches en **MOSAIQUE** en **CAMIES**, Braceletten, Cylinder Horlogiën, enz. (902)

Vendutie

op Woensdag den 23 dezer,

voor het commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*, van diverse Lijnwaden, Aardewerk, Champagne, Hollandsch Bier, 4 spannen goed gedresseerde en hardloopende Wagenpaarden, een goed gedresseerd Battak Rijpaard en een dito Bendipaard.

Batavia, 16 *Mei* 1855. (913)

Op de Vendutie van Woensdag den 23 dezer,

zullen almede zonder reserve worden verkocht: **50 Stukken Linnen geschikt voor Jassen (Brown Holland).** (927)

Op eenen nader te bepalen dag in den loop der maand Junij zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht het Hollandsche *driemast schip*

PRINS HENDRIK,

Kapitein **J. GOEDKOOP**, lang over steven 40 Ned. ellen, wijd 6 el 75 duim, hol 5 el 80 duim en gemeten 368 lasten, met deszelfs staand en loopend tuig masten, stengen en verdere rondhouten, zeilen, ankers en kettingen, restant provisien, enz., enz.

(925) JOHN PRYCE & Co.

Cravattes de Soie noir,

Grandes Poupées, Chapeaux d'Enfants, pour Filles et Garçons, en Paille et Fuitre gris et blanc. chez

(914) M. JANET.

Oude Manilla Sigaren

No. 2 en 3, bij

(898) A. VAN OMMEREN & Co.

Per *Johanna Maria:*

Ontvingen de Ondergeteekenden weder versch **SELTZERWATER** op ¹/₁ kruiken.

(886) VAN RIET & TER GOUW.

HARST (HARPUIS),

in ¹/₁ en ¹/₂ Vaten.

(903) PLUMP & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer belanghebbenden kennis te geven dat zij, ten gemakke van hen die daarvan als proefname wenschen gebruik te maken, 875 blikken van de beroemde Revalenta Arabica, in blikken van één pond hebben ontvangen.

Aanvragen per post gelieve men te frankeeren.

(874) VAUPEL & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn zeer aan te raden bij ongesteldheden der vrouwelijke kunne. De versterkende en zuiverende eigenschappen dezer onwaardeerbare pillen zijn onfeilbaar, en kunnen gebruikt worden door vrouwen van elken leeftijd, welke die ongesteldheden willen voorkomen die zij op zekeren ouderdom veelal te wachten hebben. Het is overigens genoeg bewezen, dat deze pillen het meest aanbevelenswaardig geneesmiddel zijn voor alle ongesteldheden, waaraan over het algemeen de vrouw onderhevig is; en dat wanneer zij op zekeren tijd gebruikt worden, er geen gevaar bestaat voor waterzucht. Als huismiddel zijn zij over het geheel uitmuntend.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à .... f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à .... - 1,—, - 3,— » - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvrage à contant te bekomen bij *Kruthoffer & Soesman* te Samarang, alwaar dezelve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1616)

HET GEHEIME HUWELIJKSCONTRACT. (*vervolg*).

De tijd, wereldsche hoop en zorgen, overwinningen en nederlagen van een beroep vol inspaning, wischten allengskens den indruk uit, die Edith Willoughbys bescheiden deugden en voortreffelijke hoedanigheden op mij hadden gemaakt. Het jonge echtpaar liet niets van zich hooren, en toen op zekeren avond, ongeveer vijftien maanden na de bruiloft, mijne vrouw mij verhaalde dat zij door mistress Harlow in een winkel in Bondstreet was aangesproken, was ik verbaasd, zoo niet gevoelig over de weinige attentie, die zij ons scheen te bewijzen. «Hoe,» vroeg ik, «zij heeft u dus herkend?»

«Herkend?» hernam zij, «en wat wilt gij daarmede zeggen?»

«Wel ik dacht dat gij even goed hare gelaatstrekken had kunnen vergeten, als zij ons adres schijnt te hebben vergeten.»

«O,» hervatte mijne vrouw, spreek zoo niet. Hadt gij kunnen zien hoe bleek, hoe koud, hoe onuitsprekelijk akelig en troosteloos zij er uit zag, dan zoudt gij zoo hard niet over haar oordeelen. Zoodra zij mij zag, gaf zij een ligten gil en daarop keek zij angstig en vreesachtig in 't rond alsof zij een spookverschijnsel had gezien. Haar echtgenoot was even uit den winkel gegaan, naar 't mij voorkwam, om den koetsier eenige adressen te geven. In die oogenblikken gaf zij mij een wenk. Doodsbleek van verrassing en aandoening wandelde zij naar mij toe, omklemde mij krampachtig met beide handen, en barstte in een vloed van stille tranen los, «Ei, ei, waarom hebt gij ons niet geschreven?» vroeg ik haar, zoodra ik zelve kon spreken. «Ik durfde niet, want ik mogt niet,» gaf zij mij ten antwoord, «maar ik bid u, denkt uw echtgenoot altoos nog met toegenegenheid aan mij? Kan ik nog altoos rekenen op zijne bescherming, op zijne hulp?» Zwijgend en ernstig drukte ik hare hand en ik verzekerde haar dat gij haar nog altoos lief hadt als eene dochter; maar naauwelijks waren die woorden van mijne lippen, of Harlow kwam weêr in den winkel en riep op een ezelachtigen toon, dat het rijtuig wachtte. Eene minuut later rolde de koets voort; ik weet niet of Harlow mij al dan niet heeft herkend.»

Ik was diep getroffen door die mededeeling mijner vrouw en bitter waren mijne gepeinzen over het lot van een wezen, zoo teeder en schoon, zoo vroeg reeds in de klaauwen van een gewetenloozen, hardvochtigen wellusteling, gelijk Harlow. Maar wat kon ik voor haar doen? Zij had gekozen. Na rijp overleg en in weerwil van alle waarschuwingen had zij over haar eigen lot beschikt, en zij moest nu de gevolgen harer keuze dragen. In alle de gestrenge wetten en scherpe strafbepalingen van het engelsch wetboek is er geen enkel artikel te vinden, dat eene hulpelooze vrouw beschermt tegen de opzettelijke gemeenheid en het despotismus van een hardvochtigen en grilligen echtgenoot. Stille onderwerping is daarvoor het eenige hulpmiddel, en dit moet de patiente zich zelve voorschrijven en aanschaffen.

Op den eersten Zondag-morgen, die op dat korte onderhoud van Edith met mijne vrouw volgde, en juist op het oogenblik, dat wij uit onze woning en ter kerke wilden gaan, reed er in allerijl eene huurkoets voor de deur, en uit het hevig kloppen met den deurklopper, konden wij opmaken dat er haast was bij dat bezoek. Ik ijlde de trappen af naar het voorportaal en boog mij over de leuning, nieuwsgierig als ik was naar dengene, die mij zoo onvoorbereid en op een zoo vroegtijdig uur kwam bezoeken. Spoedig werd de deur geopend en ik zag mistress Harlow naar binnen wankelen. Op haar arm droeg zij een kind in de lange kleeren.

«Sluit de.... sluit de deur!» riep zij half onmagtig, terwijl zij op een bank in het voorportaal nederzeeg. «Ik bid u, sluit de huisdeur met den grendel; want ik word vervolgd.»

Op het zien van Edith en op het hooren dezer woorden snelde ik verder den trap af, en ik kwam nog tijdig genoeg om te verhinderen dat zij op den grond viel. Zij lag in flaauwte. Onverwijld liet ik haar naar boven brengen, en door het aanwenden van gepaste hulpmiddelen kwam zij allengskens weêr tot bewustzijn.

Pas Ontvangen:

Diverse Provisiën, als: Meel in blikken, Roode Kool, Zuurkool, Bloemkool in potten. Tafelzuren, Olijven, Ansjovis, Snippers, Sucade, Krenten, Rozijnen, Hammen, Goudsche Kaas, Leidsche Kaas, Azijn in halve ankers, bij

(899) A. VAN OMMEREN & Co.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar:

zeer ligte Reis Rijtuigen,

tot matige prijzen.

(887) ZAKARA & AUDINEAU.

Bij de Ondergeteekenden zijn verkrijgbaar Twee zeer fraaije te Brussel vervaardigde, geheel compleete

Billardten

met Leijen bladen,

(842) GEBR. ROSELJE.

TE KOOP Een fraai Manege RIJPAARD en dito BENDIEPAARD.

Te bevragen bij

(900) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

TE KOOP **Twee Billard Tafels** met Leijen Bladen,

uit de fabriek van *Chereau*, te Parijs.

Adres:

(901) SAIJERS, Harmonie.

TE HUUR om met den 1 Junij te aanvaarden, een groot Huis met steenen bijgebouwen, gelegen te Petodjo achter Gang Chaulan.

Te bevragen bij den heer *J. Brown* te Batavia, hoek Passer Pisang. (907)

TE HUUR een Huis in gang Boentoen.

Te bevragen bij

(910) G. A. ZAKARA.

TE HUUR een Huis met Bijgebouwen, allen van steen met pannen gedekt, gelegen op Petodjo, te bevragen bij *E. Chaulan* of

(911) Mr. H. KLEIN.

TE HUUR een groot logeabel Huis vroeger geoccupeerd door de heeren *Le Roux & Berne* als Toko, Banket- en Suikerbakkerij, zijnde voorzien van de noodige ovens voor dat bedrijf, te aanvaarden primo Julij a. s. Te bevragen per franco brieven bij

(888) S. H. WANDERS.

Soerabaya, 7 *Mei* 1855.

TE HUUR tegen primo Junij aanstaande een Huis nabij Kramat, thans bewoond door den heer *Radys*. Te bevragen bij

(885) L. G. A. MIERO.

TE HUUR Een Huis *f* 45 's maands op den hoek van de Beerendrechtslaan, bij Gang Patjenongan. Te bevragen bij

(857) VOERMANS.

Zij die genegen mogten zijn, zich te engageren als **GOUVERNANTE**, tot het geven van onderwijs aan vijf meisjes, gelieven zich te adresseeren aan den ondergeteekende, onder opgave der voorwaarden.

(895) P. VREEDE BIK.

Soerabaya, 7 Mei 1855.

Naar aanleiding van de Advertentie, voorkomende in de *Java-Bode* van den 9 Mei, onder No. 860, waarbij de heer *S. D. Brandon* aan het publiek kennis geeft, dat de vervolging van achterstallige Debiteuren aan de firma **BRANDON & MEIJER**, hetzij **ten regte of ten onregte**, niet geschiedt door hem, *S. D. Brandon*, maar door mij Ondergeteekende, als belast met de liquidatie, — acht ik mij verpligt te adverteren, dat, voor zoo ver mij bekend is, geene **vervolgingen** ten **onregte** zijn ingesteld, omdat ik mij vooraf van de deugdelijkheid van elke pretensie zooveel mogelijk heb overtuigd — hetgeen mij gebleken is, noodzakelijk te zijn ten gevolge van de onnaauwkeurigheid van mijn vroegeren associé, den heer **S. D. BRANDON**, zijnde het mij herhaaldelijk voorgekomen, dat personen, in der minne om betaling aangesproken, mij kwitantie van hun debet, volgens de boeken, door den heer **S. D. BRANDON** geteekend, vertoonden. — terwijl anderen, in de boeken waren gedebiteerd, voor posten, die zij, volgens verklaring, à contant aan meergenoemden heer **S. D. BRANDON**, hadden afgedragen.

Geschiedende deze mededeeling ter voorkoming van alle verkeerde uitleggingen, welke ten gevolge van den door den heer **S. D. BRANDON** geopperden twijfel omtrent de regtmatigheid der plaatshebbende vervolgingen van Debiteuren aan de vroegere firma *Brandon & Meijer*, zouden kunnen ontstaan.

De Liquidateur der gewezen firma
Brandon & Meijer,

(894) LEFFMANN MEIJER.

Ter meerdere verduidelijking van de advertentie, door den ondergeteekende geplaatst in de *Java-Bode* van den 9den Mei. No. 37, wordt bekend gesteld, dat daarmede hoofdzakelijk is bedoeld, dat de heer *Leffmann Meijer*, was liquidateur der ontbondene firma **Brandon & Meijer**, en alzoo dat wanneer vervolgingen ten onregte hebben plaats gehad, zulks uit den aard der zaak aan dien liquidateur te wijten is.

De aan den ondergeteekende gedane imputatie van onnaauwkeurigheid, wordt gelaten voor rekening van den steller.

(926) S. D. BRANDON.

Met referte tot de annonces van 16 December 1854, opgenomen in den Java-Bode van dien dag onder No. 2061 en 2062, waarbij is kennis gegeven van de ontbinding der firma **FROMBERG en GOLDMAN**, en van de voortzetting der zaken door den heer *G. A. Goldman*, onder provisionele directie van mij ondergeteekende, heb ik de eer te berigten, dat mijne werkzaamheden in de Rijtuigfabriek van den heer *G. A. Goldman* — ter beëindiging van gedane bestellingen op mij genomen — met onderling goedvinden op 1 Maart ll. hebben opgehouden.

(915) P. H. FROMBERG.

FABRIEK VAN RIJTUIGEN

van

P. H. FROMBERG.

De ondergeteekende brengt ter kennisse van begunstigers, dat hij met 22 Mei aanstaande, *op eigen naam*, eene nieuwe Rijtuigen Fabriek opent, in de Buiten Nieuwpoortstraat te dezer stede.

Voor bestellingen van Nieuwe Rijtuigen en reparatiën aan reeds gebruikte durft hij zijn etablissement gerust aanbevelen.

(916) P. H. FROMBERG.

De Ondergeteekende berigt het geëerde publiek, dat hij zich hier als

SCHILDER en GLAZENMAKER

gevestigd heeft op het Molenvliet, over de Prinsenlaan.

Sedert 6 jaren in Europa het vak van Huis en Rijtuig Schilder uitgeoefend hebbende, alsmede van Naamplaten, zoo beveelt hij zich in de gunst van het geëerde publiek.

Er zal bij hem altijd eene groote voorraad zijn van Glasruiten en Verw tot zeer billijke prijzen.

(904) J. A. EMANUEL.

Batavia, 15 *Mei*.

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. van Kinsberghe et Ad. Potier.

Représentation Extraordinaire

au Bénéfice de

Miss Catherine Hayes.

Abonnement Suspendu.

VENDREDI, 18 Mai 1855.

Première Partie,

CONCERT.

No. 1. Ouverture de »*Anne de Géierstein*,'' Lavenu.
» 2. Cavatine du »*Prophète*'' *Ah! mon fils!* **Miss Catherine Hayes**, Meyerbeer.
» 3. Chœur, chanté par la société Aurora.
» 4. Ballade Irlandaise, »*Kathleen Mavourneen*,'' **Miss Catherine Hayes.**
» 5. Solo de Violon.
» 6. Chant National. »*Wien Neêrlands bloed*,'' chanté par **Miss Catherine Hayes** et Chœur.

Deuxième Partie.

Premier Acte de L'ÉLISIRE D'AMORE.

Musique de Donizetti.

Troisième Partie.

Dernier Acte de LA SOMNAMBULA.

Musique de Bellini.

L'Orchestre sera dirigé par M. LAVENU.

PRIX DES PLACES:

Un Cavalier non-abonné *f* 10. Une Dame *f* 6. Messieurs les abonnés du théâtre *f* 8 par personne, les Dames *f* 6. Messieurs les Officiers jusqu'au grade de Capitaine inclusivement *f* 5. Messieurs les employés au-dessous de *f* 200 d'appointement *f* 5. Les Enfants au-dessous de 10 ans *f* 3.

On pourra retenir des places et prendre des billets à l'avance pour cette représentation, chez MM. *van Kinsberghe* et *Ad. Potier*, à Rijswijk, Mercredi et Jeudi, et Vendredi au Théâtre, depuis 7 heures du matin jusqu'à 1 heure de relevée.

Messieurs les abonnés qui désirent conserver leurs places marquées, sont priés de le faire savoir le jour de la représentation au matin; passé ce délai on en disposera.

Le Spectacle commencera à 7 heures précises.

(918)

Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgerigt te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren *McNeill & Co.* te Samarang of de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya kunnen gerigt worden.

Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 19 *Februarij* 1855.

Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. *McNeill & Co.* at Samarang or Messrs. *Fraser. Eaton & Co.* at Soerabaya.

A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.

Batavia, 19 *Februarij* 1855.

Mary en Kato bemagtigden intusschen het kind, een dochtertje van ongeveer vier maanden, en droegen het in truimf naar de kinderkamer. Met de arme Edith was er inderdaad eene teurige verandering voorgevallen. Diepe zielesmart had geknaagd aan hare schoonheid. Verdwenen was de schitterende blos van jeugd en hoop, die aan haar edel gelaat zulk eene schoone uitdrukking had gegeven, en in plaats daarvan las men thans in hare trekken de onmiskenbare sporen van gewond eergevoel, verijdeld levensgeluk en wilde vertwijfeling. In haar gelaat kon ik, als in een boek, de weemoedige schildering lezen van een kommer en een zelfverwijt van ontelbare maanden. Ook hare gestalte had hare bekoorlijke ronding verloren en hare vormen waren mager en hoekig geworden. Maar Ediths stem alleen had nog hare eigen zilveren welluidendheid behouden, en toen zij weêr tot bewustheid kwam, vroeg zij mij zacht: »wildt gij mij voor mijnen... voor dien man beschermen?» Terwijl ik haar met warm gevoel de hand drukte en haar verzekerde dat ik haar tegen elk gepleegd geweld kon beveiligen, hoorden wij nogmaals hevig aan de voordeur kloppen, en de huisknecht kwam mij aanzeggen dat de heer Harlow in de spreekkamer op mij wachtte.

Ik beval den knecht dat hij dien heer in mijne bibliotheek zou brengen, en ik begaf mij naar beneden, nadat ik Edith nog eenmaal de verzekering had gegeven, dat zij onder mijn dak voor alle mishandeling was gevrijwaard, en dat ik weêr spoedig zou terug keeren om het verhaal van hare wederwaardigheden aan te hooren:

Toen ik binnen kwam, liep Harlow met haastige schreden de kamer op en neder. Maar toen hij zijn gelaat naar mij keerde, zag ik dat hij meer verstoord en angstig, dan toornig en wraakgierig was. Naauwelijks echter had ik hem met een koele buiging gegroet en zeer bedaard gevraagd wat hij verlangde, of hij zette oogenblikkelijk een gezigt als een ijzervreter: »Mijne vrouw is hier,» dus sprak hij op hoogen toon. »Heimelijk heeft zij South-Audley-street in eene huurkoets verlaten en ik heb haar spoor tot hier gevolgd....?

»Dat is zoo,» antwoordde ik, »en nu verder?»

»Wat verder?... Wel, mij dunkt dat dit al genoeg is. Ik vorder dat zij terstond weêr naar huis gaat!»

»Naar huis?» vroeg ik met bijzonderen nadruk; want ik wilde aan die woorden het denkbeeld verbinden van dat huiselijk geluk, 't welk hij het arme meisje voor het huwelijks-altaar had beloofd. De op goed geluk geslingerde werpspiets vond in zijne rusting eene voeg, waarop ik niet had gedoeld. Hij sidderde zigtbaar en verbleekte. »Zij heeft dus reeds den tijd gehad om u alles te verhalen?» stamelde hij. »Maar wees er van verzekerd, sir, dat niets van hetgeen gij gehoord of van anderen hebt vernomen, hoe waar het ook zijn of schijnen moge, door een ander dan door mij wettig kan worden bewezen!»

»Wat zou hij daarmede willen zeggen?» dacht ik en ik werd bijna met de zaak verlegen. Maar van beroepswege gewoon om elke opwelling van verwondering te onderdrukken, hernam ik op koelen toon: »Ik heb de dame, die hier haar eigen te huis heeft opgezocht, alleen voor een oogenblik verlaten om de reden van uw bezoek te vernemen!»

»De reden van mijn bezoek!» riep hij met vernieuwde woede; »mijn bezoek heeft niets anders ten doel, dan haar weder naar Sout-Audley-street terug te brengen, — anders niets. Maar weigert gij mistress Harlow aan mij uit te leveren, dan zal ik mij tot de policie wenden!»

In plaats van antwoord te geven, glimlachte ik eventjes en ik trok aan het schelkoord.

»Gij wilt haar derhalve niet uitleveren?» vroeg hij dreigend.

»Niet eer dan na een regterlijk vonnis, daarvan kunt gij verzekerd zijn,» gaf ik hem ten antwoord. »Ik twijfel er niet aan dat ik volkomen in staat zal zijn om mijne handelwijze te regtvaardigen, als ik alle de omstandigheden ken, die hier hebben plaats gehad!» Daar hij geen antwoord gaf, voegde ik er bij: »Als gij hier wilt wachten tot ik Ediths verklaring geheel heb aangehoord, zal ik u openhartig en zonder omwegen mijn

Wordt gevraagd eene **GOUVERNANTE**, in staat om onderwijs te geven in het Hollandsch en Fransch.

Adres onder lett. B, bij

(884) H. M. VAN DORP.

19e Hessische Staats Loterij.

Uitgeloot de navolgende seriën:

No. 301. 422. 555. 573. 983. 1573. 1643. 1803. 1921. 2122. 3092. 3291. 3309. 3447. 3492. 3646. 5059. 5596 5966. 6505.

Namens het Hessische gouvernement,

SCHOTTEN.

(484) Vt. STEPHAN.

127ste Frankforter Loterij.

3de Klasse.

In deze klasse, zijn uitgekomen met den prijs van *f* 12.— de nummers 4513, 9210, 10566, 10889, 17655, 22648, 23552, 23610, 24953.

Houders dezer loten bekomen, benevens dezen prijs een nieuw lot voor de volgende klasse.

(636) A. SCHWARZSCHILD & Co.

LONDEN, 1855.

127ste Frankforter Loterij.

4de Klasse.

Uitgekomen de nommers 636, 6051, 13961, 16497, 19678, 22844, 25043, 25203, 25995 met een prijs van *f* 15.—.

(772) A. SCHWARZSCHILD & Co.

Londen.

Hessische Loterij.

Houders van Loten, die in deze trekking niet uitgekomen zijn, behouden hun regt in de volgende trekking tegen suppletie van 2/3 der koopsom. (685)

127ste Frankforter Loterij.

In de eerste en tweede klasse der Frankforter Loterij, zijn van de op Java geplaatste Loten, met eene kleine prijs uitgekomen, de nommers 12557, 17148, 22099, 28968, 35027, 24286, 17988, 5263, 19676, 22664, 5260, 10379, 17290. Aan de houders dezer nommers zal hiervan nader worden kennis gegeven, en hun, voor zoo ver de voorraad strekt, een nieuw *vrij* lot worden toegezonden. Bij gebrek aan loten wordt de inleg terug betaald.

(437) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London.

Frankforter Loterij.

Loten voor de 128ste Trekking der Frankforter Loterij verlangd wordende, gelieve men daarvan ten spoedigste opgave te doen aan den boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia, ten einde wij in de gelegenheid zijn die tijdig genoeg te kunnen afzenden.

(436) A. SCHWARZSCHILD & Co.

London, 1855.

Vrijen en Slaven,

uitgegeven door

Dr. W. R. van Hoëvell,

2 deelen met fraaije platen. Prijs *f* 10,—. Voor Java franco per post *f* 13,—.

In eene maand tijds was de aanzienlijke oplage van dit allerbelangrijkst werk in Holland uitverkocht. De *Negerhut* maakte geen grooter opgang, dan deze Nederlandsche tafereelen uit het Surinaamsch slavenleven door een meesterhand geschetst.

Pas ontvangen bij

(858) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel: Van Haren Noman & Kolff.

LES HOMMES ET LES SCÈNES DU JOUR.

I. Panorama de la bataille de l'Alma, grande gravure.
II. Sebastopol (vue à vol d'oiseau), coloriée.
III. Idem (vue générale).
IV. Cronstadt (vue à vol d'oiseau), coloriée.
V. Idem, (vue générale).
VI. Les défenseurs du droit et de la liberté de l'Europe (Groupe de Portraits). Souverains et Diplomats.
VII. Idem, Chefs d'armée.

Nouveaux Portraits:

I. Prince Albert. II. Victoria I. III. L'Empereur d'Autriche. IV. Le Roi de Prusse. V. Frederik, Prince Royal de Prusse. VI. Sultan Abdul Medjid. VII. Napoleon I. VIII. Charles Napier. IX. Cannobert. X. Amiral Bruat. XI. Vice-amiral Hamelin. XII. Duc de Cambridge. XIII. Schamyl (colorié). XIV. Baraguay d'Hilliers. XV. St. Arnaud. XVI. Le Comte de Paris. (922)

COLLECTION OF BRITISH AUTHORS.

Tauchnitz-edition.

Ainsworth, Bulwer, Cooper, Dickens, James, Jerrold, Marryat, Macauley, Scott, Thackeray, Warren en anderen.

Van alle de beste en nieuwste werken, netjes gebonden. Ontvangen in den Boekhandel van

(897) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen en te bekomen bij Van Haren Noman & Kolff:

Pleitredenen voor den Hoogen Raad der Nederlanden

door

Mrs. *van der Linden*, *Donker*, *Curtius* en *Faber van Riemsdijk*,

in de zaak van *H. P. Hoevenaar*, gemagtigde van *E. A. van Vloten*, administrateur van de suikerfabriek Pangka, residentie Tagal.

f 4,—. Franco per Java post *f* 5,—. (859)

Boekhandel van *H. M. van Dorp* te Batavia.

Oltmans, de Schaapherder, 4 dln. Idem, het Slot Loevestein, 2 dln. Te zamen 6 deeltjes fraai ingebonden, verguld op snede, à *f* 15,—. *Zeemansleven en Zeemansregt*, ervaringen en beschouwingen van een zeeman *f* 2,—. *Gellerts Fabelen en Vertelsels*, herzien door Schenkman, voor de jeugd met platen *f* 3.—. Idem, idem, voor rijperen leeftijd *f* 3 —. Alsmede vele nieuwe romans en wetenschappelijke werken. (923)

Papier- en Kantoor-Handel

van

H. M. van Dorp te Batavia.

ONTVANGEN: Zwaar geglansd Propatria, wit en blaauw Postpapier, Copieer-papier, Engelsche Reislessenaars, Passerdoozen, Wedgwood Manyfoldwriters, Cachetten, Gillott's Correspondence pen, Plumes Catholiques, Kantoor pennemessen, Lettercleps, Inktkokers, Stephens blue black Ink, Copiëer- en andere Inkt, Ackermans Verwdoozen, à *f* 25, *f* 35 en *f* 50, benevens vele andere Papiersoorten en Kantoorbehoeften. (924)

Passage naar *Nederland*.

Het Nederlandsch fregatschip *Ouderkerk aan den Amstel*, gevoerd door kapiten *D. H. Kramer*, thans alhier ter reede, zal tegen het laatst dezer maand naar Holland vertrekken, en biedt nog gelegenheid aan, tot den overvoer van eenige passagiers.

Informatjen zijn te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine-Hotel en bij de agenten

(920) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 16 *Mei* 1855.

Bij tijdige aankomst van de Mail zal de *Koningin der Nederlanden*, gezagvoerder *Deighton*, van hier naar Samarang op den 27sten dezer vertrekken.

Men vervoege zich bij

(912) MACLAINE, WATSON & Co.

Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij.

BATAVIA, den 15 *Mei* 1855. (912)

Oostenrijksche Lloyds Stoomvaart Maatschappij.

Het vertrek der stoombooten dezer maatschappij van Alexandrië direct naar Triëst is bepaald omstreeks den 6 en 21 van iedere maand, na aankomst der passagiers van Indië en China. De reis wordt gewoonlijk volbragt in minder dan 5 dagen en bestaat er geen oponthoud voor quarantaine.

Passagiers die hunne passage hier bespreken, betalen voor eene hut der eerst klasse. *f* 200,—
» » » » tweede » » 138,—

Een zeker aantal hutten wordt steeds in reserve gehouden ten gerieve van passagiers van Java, die langs dezen weg naar Europa vertrekken.

(477) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Peninsular and Oriental Stoomvaart Maatschappij.

Hiermede wordt bekend gemaakt, dat ten gevolge van het afstaan van verscheidene Booten dezer Maatschappij, ten dienste van den oorlog, de maildienst tusschen Singapore en Sydney is gestaakt, en dat in de plaats van de *indirecte* maandelijksche mail via Calcutta, onlangs vastgesteld, de geregelde maandelijksche mail tusschen Bombay en Hongkong zal worden uitgestrekt tot Shanghae.

Tot nadere kennisgave zal er slechts één mail maandelijks van Europa naar Singapore en *vice versa* vertrekken.

De uitgaande mail verlaat Southampton op den 4den, terwijl de terugkeerende omstreeks den 21sten van iedere maand van Singapore vertrekt, behalve in de maanden Mei, Junij, Julij en Augustus, als wanneer het vertrek van Singapore vijf dagen vroeger zal plaats hebben.

Passagiers, die alhier hunne plaats bespreken, betalen de ondervolgende passage gelden voor een hut der 1ste klasse, namelijk:

Van Singapore	tot	Suez	*f*	1188.
»	»	Alexandria	-	1313.
»	»	Malta	-	1438.
»	»	Marseille	-	1500.
»	»	Southampton	-	1563.

Bij tijdige kennisgave en tegen betaling van verhoogde passage geld, kan men afzonderlijke plaatsen verkrijgen.

Voor nadere informatien, zoomede omtrent het passage geld voor kinderen, enz., kan men zich vervoegen bij de Heeren *McNeill & Co.*, te Samarang en te Soerabaya bij de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en bij de ondergeteekenden

(475) MACLAINE, WATSON & Co.

Agenten.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

Nederlandsch Indische Stoomboot Maatschappij.

Naar aanleiding eener advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, geplaatst in de *Javasche Courant* dato 9 Jan. ll. No. 3 en 4, is het vertrek van de stoomboot *Koningin der Nederlanden*, in verband met de overland mail voor dit jaar bepaald op 13 April, 11 Mei, 11 Junij, 11 Julij, 11 Augustus, 10 September, 10 October, 11 Noveмberr en 11 December en zulks des morgens ten 8 ure. Passagiers eerste klasse betalen naar Singapore *f* 200,—.

Aldus zullen, volgens tarief van de Peninsular and Oriental, en de Oostenrijksche Lloyds Stoomboot Maatschappij, (zie advertentie in ditzelfde Blad), de passagegelden van passagiers der eerste klasse voor de overlandreize zijn:

van Batavia	tot	Suez	*f*	1388,—
»	»	Alexandria	»	1513,—
»	»	Malta	»	1638,—
»	»	Marseilles	»	1700,—
»	»	Triëste	»	1713,—
»	»	Southampton	»	1763,—

(476) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 4 *Maart* 1855.

---

bepaald besluit mededeelen!»

«Goed, goed, ik zal wachten,» sprak hij, «maar herinner u, als 't u belieft, sir, dat gij te doen hebt met een man, die zich niet ligt in een regtsgeleerden strik laat lokken of vangen!»

Ik begaf mij nu weder naar boven, naar Edith, die ik, dank zij de geneeskundige hulp en de toespraken mijner verontwaardigde vrouw, veel rustiger en tevredener vond bij de gedachte dat niemand haar ons kon of zou ontrukken. Ik verzocht haar derhalve om mij zonder omwegen de oorzaken van haar tegenwoordigen toestand te ontvouwen. Stamelend voldeed zij aan mijn verzoek, en met een kloppend hart en snel jagende pols en gloeijende wangen, hoorde ik naar de droevige geschiedenis van haar ongehoord lijden, dat reeds in de derde of vierde maand van haar huwelijk was begonnen. Zij besloot haar verhaal met eene verklaring, die, als zij bewijsbaar was, Harlow tot deportatie had doen veroordeelen. De tranen, de zielesmart en de vertwijfeling der ongelukkige dame, deden mij ontsteken in eene woede, waarvoor ik mij zelven altoos onvatbaar had gehouden. Edith giste welligt wat er in mijn gemoed omging, want snel greep zij mijne hand en riep: «ik zal hem nooit aanklagen, sir! Ik kan den vader mijner kleine Ellen niet aanklagen.»

«Gij dwaalt Edith,» hernam ik, met naauwelijks bedwongen heftigheid.» 't Is eene noodzakelijke pligt zulk een ellendeling aan de gestrengheid der wet over te leveren. Hij heeft ongetwijfeld gerekend op uw zachtaardig gemoed; maar te dien aanzien moet gij hem tot duidelijker inzigten brengen!» Doch Edith was niet te bewegen om mijn raad te volgen, en zoo begaf ik mij met een hart vol kommer en bitterheid terug naar Harlow.

«Gij zult mij verpligten, sir!» riep ik hem toe, terwijl ik nog maar op den drempel stond, «gij zult mij verpligten met mijn huis te verlaten; want ik wil met zulk een ellendig mensch niet meer te maken hebben.»

«Hoe, sir!» barste hij los, «weet ge wel met wien ge spreekt, op zulk een toon?»

«Ja, dat weet ik maar al te goed,» antwoordde ik. «Ik spreek met zekeren Harlow, die een lief meisje, voor wie zijn hartstogt was uitgegloeid, op eene boosaardige wijze begon te plagen en te mishandelen. En toen hij zag dat het weerlooze slagtoffer zijner boosaardigheid daardoor niet ten grave ging, liet hij haar mededeelen dat zijne eerste vrouw nog leefde.

«Op mijne eer, sir!» hernam hij, «toen ik met miss Willoughby huwde, geloofde ik zelf dat ik weduwnaar was!»

«Uwe eer!» riep ik..., «maar ik wil geene woordenwisseling met u voortzetten, zonder u te bewijzen, dat ik den man, met wien ik spreek, volkomen ken en naar zijne waarde weet te beoordeelen. Na die vreeselijke ontdekking, althans indien het eene ontdekking en geen verzinsel is.... ha! ik zie dat gij verbleekt...»

«Ja, om uwe onbeschaamdheid, sir;» antwoordde hij, «maar niet om uwe dwaze veronderstellingen.»

«De tijd en de justitie,» hernam ik, «zullen de zaak wel in het regte licht stellen. Ik herhaal, dat na die vreeselijke ontdekking, zoo ge 't niet een verzinsel wilt noemen, gij van uw slagtoffer eene belofte hebt afgeperst om te zwijgen over de zaak, om welke gij zoudt kunnen gestraft worden met deportatie.»

«Pas op, sir!» riep Harlow, «neem u in acht!»

«Ik zal in mijn eigen huis spreken wat mij bevalt,» gaf ik hem ten antwoord. «Met dit schelmstuk waart ge nog niet tevreden, want gij hebt uwe arme vrouw daarenboven nog gedreigd, dat gij haar kind haar zoudt ontnemen en dat gij haar in een krankzinnigengesticht zoudt opsluiten, als zij niet schriftelijk verklaarde voor haar huwelijk te hebben geweten dat gij gehuwd waart. Welke gruwelijke schelmerij! Nu, sir, weet ik of weet ik niet wie en wat de man is, met wien ik op dit oogenblik spreek?»

(*Wordt vervolgd.*)

Passage naar *Nederland*.

Het vertrek van het Nederlandsch schip *Twee Gebroeders*, kapitein *C. Verwy*, is bepaald op den 25 dezer en heeft nog ruimte voor een of twee passagiers.

Informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het Java-Hotel en bij de agenten.

(921) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 16 *Mei* 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederl. IJzeren Clipperschip *Californie*, thans gevoerd door kapitein **M. DE WIJN**, en uitmuntend uitgerust voor den overvoer van Passagiers.

De teekening der Campagne en Kajuiten, is te bezigtigen bij de ondergeteedenden.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den *Gezagvoerder*, de heeren *Hoekstra, Gysink & Co.* te *Sourabaya* en bij de Agenten.

(896) B. KOPERSMIT & Co.

BATAVIA, 12 *Mei* 1855.

Passage naar *Nederland*

wordt aangeboden met het Ned. Schip *Henrietta Maria*, kapt. *G. W. Bakker*, om spoedig direct van hier te vertrekken.

Adres bij de Agenten,

(905) G. SUERMONDT & Co.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip *Johanna Maria*, kapt. *A. Sissingh*, welke in de laatste dagen van Junij alhier tot vertrek zal gereed zijn.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseeren te Sourabaya bij den Gezagvoerder of de heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en alhier bij

de Agenten,

(906) G. SUERMONDT & Co.

BATAVIA.

Op den 15den dezer des morgens ten $^1/_2$12 ure ontstond er brand in de woning van *Hadjie Selehon* in de kampong Pendjaringan, buiten de voormalige Utrechtsche poort. Dat huis, van bamboe met atappen gedekt, was weldra geheel eene prooi der vlammen, hetwelk mede het geval werd met zes daar aan belendende woningen van dezelfde bouwstoffen zamengesteld, waaronder echter twee met pannen gedekt waren. Bijna alles wat zich in die huizen bevond is verbrand en men kon het vuur niet eerder dan tegen $^1/_2$2 ure meester worden, in weerwil der aangebragte hulp zoo der brandspuiten als der toegesnelde menigte. Brandspuit No. 3 was de eerste ter plaatse en de oorzaak van dit ongeval is tot dus verre nog onbekend.

— Van Bekasi 15 Mei wordt ons medegedeeld, dat op den 13den dezer in de suikerriettuinen van de fabriek *Karang Tjongok*, het lijk is gevonden van een achtjarig, sedert den vorigen dag vermist meisje, *Ebo* genaamd, op ongeveer 30 roeden van hare woning, overleden ten gevolge van omstandigheden, wier ontbulling ons de zedelijkheid verbiedt. De policie, de door een ander meisje, nauwelijks 7 jaren oud, opgegevene aanwijzingen volgende, was zoo gelukkig den dader van dat snoode misdrijf, zijnde een boedjang op die fabriek, genaamd *Djasiedien*, op te vatten, die dadelijk zijne misdaad bekend heeft.

— Volgens berigten van Samarang heeft op den 7den dezer aldaar de installatie plaats gehad van den nieuw benoemden waarnemenden Regent van Samarang, laatst Patih aldaar, *Radhen Ronggo Ario Rekso Negoro*, zijnde hem alsnu den titel van *Radhen Toemenggong Ario* toegekend.

Deze installatie heeft met de meeste plegtigheid plaats gehad. Ten 10 ure lag de benoemde Regent in de Missigiet den gebruikelijken eed af. De dalem en de haloon-haloon waren met guirlandes en vlaggen versierd en de toevloed van aanschouwers was zeer groot.

In den dalem werd de plegtigheid besloten met een toepasselijken toast, door den resident van Samarang op den nieuw benoemden regent uitgebragt, die kort daarna door denzelven op eene gepaste wijze werd beantwoord.

Het feest werd opgeluisterd door een corps goed geoefende muzijkanten, die zich bij het uitbrengen der toasten en gedurende de plegtigheid van tijd tot tijd deden hooren, gelijk ook door inlandsche muzijk, terwijl na dezelve allerlei inlandsche spelen uitgevoerd werden, die tot laat in den avond voortduurden.

In den namiddag werd er gekommen tot begiftiging der prijzen, bestaande in lijnwaden en geld, in twee cocagnemasten, ter weerszijde van den weg, die over de haloon-haloon naar den dalem leidt, opgerigt.

Dan boven alles trok een Madurees de aandacht van alle toeschouwers; bij deed de kunstigste voorstellingen op een zeer los, met eene groote bogt gespannen, betrekkelijk zeer dun touw, als hebbende hetzelve slechts ongeveer $2^1/_2$ à 3 duim dikte, en de toeren die bij ten uitvoer bragt, zouden welligt door een onzer beroemdste koorddansers zóó kunnen worden uitgevoerd. De Europesche toeschouwers inzonderheid bewonderden zijne behendigheid.

De vrolijkheid duurde onafgebroken voort tot dat het feest eindigde, en ofschoon er duizende aanschouwers van allerlei rangen en standen aanwezig waren, werd echter de rust niet in het minste gestoord. Ieder scheen deel te nemen in de vreugde van dien dag.

— Men berigt ons ook van die plaats, dat zich daar dezer dagen buitengewoon vele zieken, vooral onder de kinderen bevinden, lijdende volgens deskundigen aan de griep.

— Men schrijft van Banjoemaas 2 Mei 1855:

Heden morgen verliet de resident jkhr. Mr. *H. C. van der Wyck* Banjoemaas, om naar zijne nieuwe standplaats, de Preanger-Regentschappen, te vertrekken. Zoowel Europeanen als Inlandsche hoofden waren zigtbaar aangedaan en begeleidden hem in rijtuigen of te paard tot aan de grenzen om daar den laatsten handdruk te ontvangen.

Wat de ambtenaren en ingezetenen in deze residentie in hem verliezen, kunnen wij, die hem ruim 2 jaren onvermoeid zagen arbeiden, met de grootste minzaamheid iedereen bejegenen, beoordeelen.

Op de laatste afscheidspartij bragt ieder om strijd hem een toast en velen konden geene woorden vinden om hun leed over zijn vertrek te uiten. Bij het einde gaf een hunner te kennen, dat alle Europesche ingezetenen zich vereenigd hadden om hem een blijvend aandenken van hoogachting aan te bieden.

Zigtbaar was de heer *van der Wijck* bewogen, en zijn antwoord, dat hoe aangenaam dit aandenken hem was, zijn grootste geschenk wezen zou de achting der bewoners te blijven behouden, bewees hoe zeer het hem speet deze residentie te verlaten.

Die achting zal de heer *van der Wijck* bij geen onzer immer verliezen, evenmin als zijne hartelijke deelneming en vriendschapsbewijzen ons geheugen zullen ontgaan.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

Lampongsche Districten. Volgens ontvangen berigten van het districtshoofd van Sepoeti, hadden twee personen van Siring Kibouw zich met eene praauw-djaloor naar Soengi Belatjan, aan de uitwatering van de rivier Toelang Bawang, begeven, om aldaar handelszaken te verrigten.

Op hunne terugreis naar Siring Kibouw, werden zij ter hoogte van Tandjong Moehbong, gelegen tusschen de uitwatering van de rivier Sepoeti en Toelang Bawang, door eene groote Bidaar-praauw, voerende eene zwarte vlag en bemand met twaalf man, aan boord geklampt en geheel uitgeplunderd.

— Men leest in de *Tjoraka Welanda*, Mail Courant voor Nederlandsch-Indië, het volgende omtrent

De zaak van Gibson.

Meermalen is melding gemaakt van eenen brief door Gibson aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië geschreven en bevattende eene bekentenis van zijne schuld. Die brief door onzen Minister van Buitenlandsche Zaken, met meer anderen, aan den Amerikaanschen Zaakgelastigde te 's Gravenhage ter hand gesteld, was door dezen gezonden naar Washington, alwaar Gibson in de gelegenheid werd gesteld, inzage te nemen van de stukken tot zijne veroordeeling betrekkelijk. Hem werd zelfs veroorloofd die stukken naar zijne woning mede te nemen. Toen de gansche verzameling op den 16 December jl., aan het congres werd medegedeeld, ontbrak die brief, en men vroeg, gelijk van zelve sprak, of Gibson hem, welligt onwillekeurig, had teruggehouden. Hij ontkende dit, en hoezeer de ambtenaren van het Departement Buitenlandsche Zaken te Washington de duidelijkste herinnering hadden van dat stuk, hetwelk zij om zijnen belangrijken inhoud meermalen gelezen hadden, was men verpligt het dossier Gibson, zonder dien brief aan het congres over te leveren.

De Heer *Gevers*, Nederlandsch Minister resident te Washington, ontdekte bij het doorloopen der op last van het congres openbaar gemaakte stukken, dat de bewuste brief ontbrak en daar ook hij een afschrift daarvan bezat, haastte hij zich de leemte aan te vullen. Op die wijze heeft dat stuk openbaarheid verkregen. Wij laten eene vertaling hieronder volgen.

Kapitein Gibson aan den Gouverneur van Nederlandsch-Indië.

»Het behage U. Ed. mij te veroorloven mij nog eenmaal tot Haar te wenden over mijne zaak. Ik wensch het te doen zonder eenige poging tot zelfverdediging, en wil veel liever een beroep doen op de clementie van Uwe Excellentie en van Haar gouvernement.»

»Ik ben thans in vrijheid, maar elk oogenblik mijne gevangenneming wachtende. Deze onzekerheid is reeds eene strenge straf. Ik weet en erken het eerbiedigdlijk, dat ik mijne verbeeldingskracht en mijne ijdelheid heb laten heerschen over mijn verstand. Ik herinner mij dat, gedurende mijn verblijf onder de jurisdictie van Uw gouvernement, ik mij menigmaal *bravados* heb veroorloofd, waarvan de strekking was dat ik eenmaal een Oostersch vorst zou worden. Ik heb dit gezegd zoo wel aan Europeanen als aan inlanders, die even wel naar ik meen, mijne woorden hebben opgevat als ijdele en van gewigt ontbloote grootspraak. Tot mijne verdediging voeg ik er bij, dat dit gewoonlijk plaats had na een overmatig gebruik van wijn.»

»Meermalen in mijn leven heb ik mij laten wegslepen door hoog gekleurde romaneske denkbeelden. Doch ik herhaal het, ik schrijf niet om mij te verdedigen, maar slechts om te bekennen dat ik ernstige verkeerdheden heb begaan door al te vrije gesprekken met de inboorlingen, door ten laatste toe te laten dat mijn stuurman is vertrokken naar het binnenland en door eenen brief in Maleidsch schrift, aan een inlandsch hoofd gerigt te ondersteunen, zonder vooraf deszelfs opregten inhoud genoegzaam ingezien of gepoogd te hebben dien te verstaan. Ik erken den ernstigen misslag van het zenden van eene mededeeling van wat aard ook, aan zulk eenen persoon en van het geven van verlof aan den stuurman van mijn vaartuig om naar het binnenland te vertrekken, zonder de authoriteiten te hebben gewaarschuwd. Ik kan mij geene verdere bijzonderheden herinneren, dan ik reeds in vorige opgaven heb bekend gemaakt en smeek thans dat Uwe Excellentie al de daadzaken in overweging neme en daarna over mij beschikke zoodanig als Hare goedertierenheid zal medebrengen. Ik verdedig mij niet, maar verzoek slechts eene spoedige beoordeeling, hopende dat genoegzaam verschoonende omstandigheden zullen gevonden worden, tot leniging van het vonnis, hetwelk ik, strikt genomen, heb verdiend.»

Ik blijf U Ed. zeer gehoorzame dienaar,

Batavia, 25 Febr. 1852. WALTER M. GIBSON.

Het bovenstaande ontleend aan de openbare acta van het congres te Washington, lost zich op in deze woorden: »*Gibson heeft aan zijn gouvernement een gewigtig stuk ontfutseld, maar de daad is ontdekt en hersteld.*» De vraag is nu wat invloed zal deze zelf-beschuldigende daad hebben op het oordeel der leden van de commissie van congres-leden die daarover nu een verslag moeten uitbrengen? Het antwoord schijnt niet twijfelachtig.

NEDERLAND.

's Gravenhage, 11 Febr. De gepensioneerde luitenant kolonel van het Indisch leger, de heer *Anselmus Lodewijk Joseph Morel de Tangry*, ridder van den Nederlandschen leeuw en van het legioen van eer, officier der orde van Baden, enz., is eergisteren in den ouderdom van $70^1/_2$ jaren overleden, ten zeerste betreurd door zijne talrijke vrienden.

— Den 15den Febr. werd voor het Prov. Geregtshof van Noord-Brabant behandeld de zaak van den gewezen jagtopziener *R. Spierings* te Tilburg, beschuldigd van moord met voorbedachten rade op den persoon van *Jacobus Spannings*, mede opziener der jagt aldaar. Men zal zich herinneren, dat na hevige woordenwisselingen met den verslagene, *Spierings* hem, terwijl hij een kruiwagen naar eene laagte voortstuwde, de tromp van het geweer nagenoeg in den nek zette en losbrandde. Zijn slagtoffer tuimelde over den wagen heen en was op het schot onmiddelijk dood. Oogenblikkelijk na het plegen van het feit was *Spierings* naar 's Hertogenbosch gekomen, waar hij, alvorens bij zich ging aangeven en in arrest werd gesteld, nog in eene herberg ging en zich met het bengelspel vermaakte. De beschuldigde ter teregtzitting, beantwoordde de aan hem gerigte vragen met vrijmoedigheid, bedaardheid en bescheidenheid. Het openbaar ministerie bij monde van den heer Mr. *J. B.* baron *van Hugenpoth tot den Berencleauw* advocaat-generaal, eischte tegen den beschuldigde de schuldverklaring aan moord met voorbedachten rade en dienvolgens de doodstraf. De verdediger van den beschuldigden Mr. *J. van Heusden* betoogde vervolgens, dat voor de voorbedachte rade geen wettig bewijs bestond, en dat daarvoor zelfs de waarschijnlijkheid niet aanwezig was. De uitspraak van het vonnis is op den 22sten Februarij bepaald.

— Van eene welonderrigte zijde is men in staat gesteld tot de volgende opgave, bevattende de tegenwoordige sterkte van de landmagt van ons leger:

	Offic.	Mans.	Offic.	Mans.	Paarden. Offic.	Paarden. Mans.
Reg. gren. en jagers. .	80	2626				
8 reg. infanterie.....	728	38634				
Instructie-bataljon ...	28	591				
Algem. depôt v. discipl.	10	37				
Koloniaal werfdepôt...	19	79				
Bat. mineurs en sapp. .	13	532				
			879	43509		
3 reg. vesting-artillerie	192	5160				
Reg. veld-artillerie ...	75	2553			76	326
Reg. rijdende artillerie.	30	716			50	326
Corps pontonniers....	7	205				
			305	8634		
4 reg. dragonders.....	144	3484			264	2124
Reg. jagers te paard. ..	28	681				
			172	4165		
Corps kon. marechauss.	10	182 te voet / 172 te paard				
			10	354	10	182
Totaal...			1366	[illegible]	[illegible]	2955

— Naar wij vernemen, moet er sprake zijn, om in de inrigting der militaire akademie te Breda eene belangrijke wijziging te brengen. Er zou namelijk plan zijn om aan die akademie alleen te doen plaats hebben de opleiding der jonge lieden, bestemd voor de artillerie en genie, voor de overige wapenen zouden de officieren bij de corpsen zelven worden gevormd, terwijl voor de zeedienst, even als daarmede reeds een begin is gemaakt, de jonge lieden aan boord der schepen zouden worden geplaatst. In hoeverre dit plan uitvoering zal erlangen, zal de toekomst leeren. Zeker schijnt het althans, dat eene andere inrigting der Bredasche akademie aanstaande is.

ENGELAND.

De Times bevat brieven uit Scutari van 12 Febr. Daarin wordt de gezondheidstoestand van den engelschen soldaat nog als zeer ongunstig voorgesteld. Omtrent het leger in het algemeen zegt de briefschrijver, na vermeld te hebben dat men nog niet weet wanneer de eerste en gemakkelijkste helft van het belegeringswerk volbragt zal zijn: »Het leger is nu een bloot hulpleger geworden, en men behoort te weten dat de Engelschen niet langer een gelijk deel aan de belegering nemen als de Franschen; zij zijn om kort te gaan eene divisie onder generaal *Canrobert* en blijkbaar niet geregtigd om die onderscheiding te genieten, die wij er aan zouden wenschen toe te schrijven, bij de vermeldingen in de Krim. Het is volstrekt noodzakelijk." dus gaat de schrijver voort, »dat men te huis begrijpe hoe de zaak in elkander zit, zonder omwegen of verbloeming te bezigen. De soldaten zijn ware helden in den strijd, *en zijn bijzonder dienstig geweest als eene bescherming voor het groote fransche leger, daar zij het schild vormden waarop de Russen hunne zwaarste slagen deden vallen; doch die kampende magt, welke het eigenlijke werk verrigten moet, en die voorzigtiglijk en behendiglijk voor hare krachten tot dat einde zorgde*, — *de soldaat die eenmaal Sebastopol tot prijs zal ontvangen, deze behoort en moet noodzakelijkerwijze aan onzen bondgenoot verblijven.*»

— Wij ontleenen aan de *Morning Post* eene anecdote, die wij echter geheel voor zijne rekening laten en waarvan Sebastopol het tooneel is.

In het kamp voor die stad, werd voor een officier, die thans in dezelve krijgsgevangen is, een brief van eene jonge Engelsche dame ontvangen, waarin zij hem schrijft: dat zij hoopt dat, wanneer hij *Mentchikoff* gevangen zal hebben genomen, hij haar een knoop van diens jas zal zenden, belovende daarvan een reliek te maken.

Die brief werd gisteren (17 Januarij) met eenige anderen voor verschillende krijgsgevangenen bestemd, met een parlementair naar Sebastopol gezonden; zij viel in handen van prins *Mentchikoff* en werd, even als alle

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Woensdag 16 Mei 1855, No. 39.

anderen, geopend alvorens zijne bestemming te bereiken.

De prins las hem en aan de hier boven vermelde woorden gekomen, sneed hij onmiddelijk een knoop van zijn jas en stelde dien in handen van den, op de antwoorden wachtenden parlementair, met verzoek om hem aan de bedoelde dame te zenden, er bijvoegende, dat hij niet dacht spoedig gevangen te zullen worden genomen, doch dat hij eene jonge dame niet willende doen wachten, zeer gaarne reeds *vooruit* haar datgene toezond, waarnaar zij zoo sterk scheen te verlangen.

— De Engelsche dagbladen, sprekende over de uitrustingen voor den oorlog, stellen het aantal zeelieden dat deel zal nemen aan de aanstaande expeditie in de Zwarte- en Oostzee, op 70,000.

— Lord *Palmerston* heeft verklaard dat het aanwerven van vreemdelingen met geen gunstigen uitslag plaats had, uithoofde der kwetsende bewoordingen, welke men in den boezem van het parlement, bij het behandelen van dit gewigtig, onderwerp gebezigd had. Ook heeft hij op nieuw het parlement de verzekering gegeven, dat de oorlog met de meeste kracht zou worden voortgezet, indien er geene eervolle vrede werd verworven.

— *Londen*, 22 Febr. De *Daily News* deelt het volgende geval mede.

In 1850 werd eene vrouw, *Charlotta Jones* genaamd, echtgenoote van een mijnwerker te Merthyr Tydul en moeder van veertien kinderen, wegens laster voor de geestelijke regtbank van Liandaff geroepen. Hoewel onschuldig, bood zij aan de woorden, die men haar ten laste lag, te herroepen, doch niet te min werd zij in de kosten veroordeeld, die 7 à 8 £st. beliepen, eene som verre boven de middelen ter harer beschikking. Gevolgelijk werd zij in April van het afgeloopen jaar, wegens wanbetaling dier kosten of om de gewone termen te bezigen, uithoofde van minachting der regtbank in civiele hechtenis gezet.

Sedert een jaar bevindt zij zich nu in de gevangenis, in weerwil van haar beroep op den bisschap van haar bisdom en den minister van binnenlandsche zaken gedaan. Zij besloot daarom zich tot het parlement te wenden en de heer *Bright* diende haar verzoekschrift in, hetzelve enkel vergezellende met de woorden : »De staat van zaken in dit stuk uitgedrukt is uiterst schandaleus." En de gansche kamer begon te lagchen, ofschoon er niets belagchelijks in gelegen was.

BELGIE.

Men leest in den *Kronijk van Kortrijk :*

Dikwijls heeft men hooren spreken van kinderen door varkens verslonden, maar door konijnen, dat nooit. En evenwel heeft zich zulk een geval voorgedaan in eene gemeente van ons arrondissement.

Op den 7 Maart verliet eene arme weduwe te Avelghem hare woning, om een stuk brood voor haar huisgezin te gaan bedelen, doch lag alvorens, ten einde alle ongelukken gedurende hare afwezigheid voor te komen, hare beide jongste kinderen, waarvan het een vier maanden en het andere drie en een half jaar oud was, in haar bed. Onnutte voorzorg, want een konijn, dat zich in huis bevond, sprong op het bed, strekte zich naast de kinderen uit en begon aan den neus van het jongste te knagen.

Bij hare terugkomst haastte de arme moeder zich, toen zij een hevig geschreeuw en gehuil in hare woning hoorde, de deur te openen, doch hoe schrikte zij, toen zij het konijn ontwaarde, nog altijd bezig het gelaat van haar jongste kindje te schenden. De neus was tot op het been toe afgeknaagd.

Het kind is dadelijk onder geneeskundige behandeling gesteld, doch men kon geen hoop koesteren, dat het er zonder zigtbare misvorming van het gelaat zal afkomen.

— Uit een statistiek overzigt omtrent het volksonderwijs in dat rijk, wordt het volgende getrokken, ten bewijze dit zulks nog veel te wenschen overlaat.

In dit rijk bevinden zich

Belgen nog te jong om ter schoole te kunnen gaan	615.371
» die slechts kunnen lezen	316.490
» die slechts kunnen lezen en schrijven	893.677
» die kunnen lezen, schrijven en rekenen	990.270
» die niets van dat alles kennen	1.610.394
Totaal der Belgische bevolking	4.426.202

blijkende hieruit dat ruim 1/3 dier bevolking alsnog in de diepste onkunde is gedompeld.

FRANKRIJK.

De *Patrie* merkt op, dat de diplomatieke agenten van het Weenerhof bij de Verheven Porte tot dus verre eene dubbele zending vervulden. Als gezanten of plenipotentiarissen vertegenwoordigden zij te Constantinopel de staatkundige belangen van hun gouvernement; als internuntius waren zij belast met de kerkelijke belangen van het hof van Rome en zij genoten door dien titel al de voorregten der apostolische nuntiussen. Zij hadden den voorrang boven alle andere gezanten en zekere vraagstukken, wier oplossing de Paus zich voorbehouden heeft, konden, in dringend geval en in afwachting van het referendum van het hof van Rome, door hen voorloopig beslist worden. Thans echter zal de nieuwe gezant, de baron *von Koller*, slechts den titel van gezant aannemen; het internuntiusschap is door het Weenerhof opgeheven en de Oostenrijksche agent behoudt, even als die van Parijs en Londen, enkel zijn staatkundig karacter.

Die verandering in de betrekkingen van den Oostenrijksche gezant te Constantinopel, komt de *Patrie* voor, een gevolg te zijn van den nieuwen staat van zaken, geboren uit de, sedert een jaar tusschen de verbondenen van 2 December, geslotene overeenkomsten, dat wil zeggen, de vervanging van het bijzonder beschermheerschap der Christenen in de Levant door een gezamenlijk beschermheerschap. Door deze is geen voorrang, hoe gering ook, meer bestaanbaar; de internuntius verdwijnt eensklaps, om als het ware Rusland een voorbeeld te geven van die gematigdheid van inzigten, die alleen het kenteeken is van wezenlijke magt.

— Een brief uit de Krim van 22 Januarij deelt mede, dat de jonge *Kerdado*, die zich eenige dagen te voren zoo zeer onderscheiden had, bij het terugdrijven der Russen tijdens hun uitval in den nacht van 21/22 Januarij, ernstig door een kogel in den schouder gekwetst is.

— In eene der gemeenten van het arrondissement Metz heeft dezer dagen eene omstandigheid plaats gehad, waarvan zich wel geen wederga zal voordoen. Vier broeders vielen te gelijk in de conscriptie en moesten dus ook te gelijk trekken; zij behoorden tot de klasse van 1855. Twee hunner, tweelingen, waren in Januarij 1834, de beide anderen, insgelijks tweelingen, in December van dat jaar geboren.

Parijs, 11 Febr. Gisteren stonden aan het huis No. 20 in de straat Beauregard twee lijkkisten, die door een talrijken stoet naar de laatste rustplaats begeleid zouden worden. Deze kisten hielden in het stoffelijk overschot van *Pieter Lodewijk Gaspard Senisséle*, oud 85 jaren en dat zijner echtgenoote *Anna Victoria Radelti*, oud 73 jaren, beiden op één dag overleden. »Hoe gaarne wenschte ik een half uur na hem te sterven," zeide de oude vrouw, door de verpleging van haren man zelve ziek geworden, een uur voor zijnen dood. Haar wensch werd vervuld en het tegelijktijdig verscheiden dier beide personen maakte een droevigen indruk in de buurt.

Parijs, 22 Febr. Hier zal weldra sprake zijn van een zonderling regtsgeding. Eene Engelsche dame, een ware *blue Stockings*, heeft nu een maand geleden aan den heer *Alexander Dumas* het handschrift van een kleinen roman doen toekomen, getiteld: »Gouden droomen eener jeugdige ziel." Dit handschrift was in het fransch, een weinig verengelschd en begon met de woorden: »le soleil il se levait derrière la montagne....." In een der bureaux van de *Mousquetaire* staat een groote kagchel, waarin nooit vuur wordt aangemaakt, maar wel de handschriften, waarvan men geen gebruik maakt, worden geworpen. Deze dienen om de andere kagchels aan te stoken.

Nu acht dagen geleden kwam Mistress *B*...., in weerwil van de kennisgave, aan het hoofd van de *Mousquetaire* gedrukt, dat de onbruikbere handschriften verbrand zullen worden, het hare terugvragen.

»Kijk maar in de kagchel" antwoordde een der tegenwoordig zijnde redacteurs.

Men zocht daarin, vond vele handschriften, maar het hare niet. Om 't even, zeide de redacteur, neem een ander, mevrouw! Men kan zich de verontwaardiging der preutsche Engelsche ligtelijk voorstellen. Thans doet zij den heer *Dumas* een regtsgeding aan, wegens geestontrooving en eischt 2500 fr. schadeloosstelling.

DUITSCHLAND.

Dusseldorp, 5 Febr. Een hevige brand heeft een der opmerkenswaardigste geschiedkundige gedenkteekens onzer provincie, de oude abdij van Laach, gelegen op het meir van dien naam, op geringen afstand der bergketen van Eisel, vernield. De uitgestrekte en hechte gebouwen dezer abdij waren oorspronkelijk een kasteel, dat, volgens eene zeer oude overlevering, door den beruchten ridder der Ronde Tafel, *Lancelot van het Meir*, bewoond zou zijn geweest. Zij behooren nu sindts anderhalve eeuw aan de familie *Delius*, die ze tot magazijnen bezigt, zonder echter aan de bouworde of de inwendige inrigtingen het geringste veranderd te hebben. Van die vermaarde abdij staan nu nog slechts de muren. Gelukkig hebben de vlammen de daaraan belendende prachtige kerk, wier dak slechts hier en daar door het vuur eenigzins beschadigd is geworden, gespaard.

— Rusland bezit in verscheidene zijner provinciën rijke kopermijnen, waarvan de voortbrengst jaarlijks grootendeels naar den vreemde wordt uitgevoerd. Ten gevolge van het blokkeren des Russischen handels, zijn zeer groote hoeveelheden van dat koper in de Pruissische grenssteden opgestapeld, om van daar naar verschillende streken in Europa, doch voornamelijk naar Engeland te worden verzonden. Eenige dagen geleden hadden verscheidene schepen in de Pruissische haven Pilau hunne ladingen met dat koper aangevuld, en maakten zich gereed om te vertrekken, toen de regering zulks verbood, zich grondende op de omstandigheid, dat koper begrepen is onder de artikelen door Engeland en Frankrijk als oorlogs-contrabande verklaard, en het is nog al aardig, dat die massa koper, naar Engeland bestemd, waar zij misschien voor de oorlogsuitrustingen gebezigd moet worden, ten gevolge dier verklaring in eene Pruissische haven wordt aangehouden.

— De *Keuler Courant* berigt, dat te Pera en Galatz Russische proclamatiën zijn uitgestrooid, waarin een beroep gedaan wordt op de gevoelens der Slaven. Rusland schijnt bijzonder Servië op het oog te hebben, en die provincie eene rol te willen doen spelen, gelijk aan die, welke Griekenland in het vorige jaar gespeeld heeft. Die ongeteekende stukken duiden voornamelijk Oostenrijk aan, als den gevaarlijksten vijand voor de Slaven.

Hamburg, 14 Febr. De senaat houdt zich bezig met het op den voet van oorlog brengen van het bondscontingent dezer stad, ingevolge de besluiten door de bondsvergadering genomen. Naar luid der militaire bepalingen moet Hamburg 2400 man leveren.

— Men schrijft van Perth (Hongarye), 7 Februarij: Den 29 Jan. ll. werd met de diligence van Felegijhaza, eene kleine stad in de nabijheid van Pesth, een blikken doos, komende van Frankfort aan de Main en gerigt aan mevr. X***, aangebragt, bevattende naar de verklaring van den verzender, wiens naam niet was aangeduid, ingelegde vruchten. Aan die doos was een brief gehecht, voorzien van drie adelijke cachetten, en waarin zich volgens het opschrift de sleutel bevond.

Mevr. X*** opende den brief en vond werkelijk een zeer kleinen sleutel, doch geen enkelen regel schrift. Bij de eerste poging om het slot om te draaijen, brak de sleutel. Zij riep hierop een bediende, die met de uiterste omzigtigheid het deksel der doos opligtte, doch daarin geene confituren, maar wel negen blikken busjes vond, allen gevuld met een mengsel van buskruid en lood, en door een sterk gezwavelde lont aan elkander verbonden.

De magistraat heeft de doos onderzocht en van deszelfs inhoud proces-verbaal opgemaakt. Alzoo nu de doos van Frankfort aan de Main gekomen was, alwaar de echtgenoot van Mevr. X***, die haar stil verlaten heeft, sedert geruimen tijd woont, zoo heeft de regtbank van Pesth aan die te Frankfort het verzoek gedaan, om omtrent het zenden der helsche machine, waarvan hier sprake is, een onderzoek te willen doen instellen, daar die toezending toch klaarblijkelijk ten doel had om die dame den dood of minstens zware wonden te berokkenen.

Carlsruhe, 26 Februarij. Dezer dagen heeft de aartsbisschop van Freiburg de pastorijkerk te Donaueschingen in de ban gedaan. Aldaar mag geene mis gelezen, niet getrouwd, over het algemeen geene godsdienstoefening gehouden worden, maar mogen alleen de dringendste, voor geen uitstel vatbare verrigtingen, zooals doopen en begraven, geschieden. Deze maatregel van den aartsbisschop werd veroorzaakt, doordien de geestelijke dier kerk, de pastoor *Wolf*, thans te Rastatt het vonnis van acht weken vestingstraf ondergaat, door het Geregtshof te Constantz over hem uitgesproken, ter zake hij de openbare rust en orde heeft in gevaar gebragt. De pastoor *Wolf* had zich tot den Oostenrijkschen gezant te Carlsruhe gewend, om door diens tusschenkomst de voltrekking van het vonnis te doen beletten, doch die gezant weigerde zich te mengen in eene zaak, waarin een onafhankelijk geregtshof krachtens de bestaande landswetten uitspraak heeft gedaan.

— De groothertogdommen van Luxemburg en Nassau hebben aan den bondsdag eene tusschen hen gesloten militaire overeenkomst medegedeeld, volgens welke Luxemburg zich verpligt een detachement cavalerie te leveren van 850 paarden ongeveer, dat de jongste besluiten aan Nassau opleggen, welke staat daarentegen een sterker contingent infanterie, artillerie en soldaten der genie zal leveren. Tusschen Oldenburg, Bremen (welke beide reeds verbonden zijn), Hamburg en Lubeck zal eene gelijke overeenkomst worden gesloten.

ZWEDEN.

Men leest in de dagbladen van Stockholm 7 Febr.

Laatstelijk heeft er op de kust van Ænmajoeki, in het district Utsjoeki in Finlandsch Lapland, een zeer buitengewoon luchtverschijnsel plaats gehad. Bij eene strenge koude en helder weder, brak er eensklaps een zeer hevig onweder los, gedurende hetwelk een vuurbal, ter grootte van een menschenhoofd, uit den hemel viel en in den grond drong. In zijn val ging hij digt langs een 12jarigen knaap, wiens gelaat en oogen verschroeiden. Zijn vader op eenigen afstand staande, viel buiten kennis, toen hij het ongeluk, zijn zoon overkomen, ontwaardde. Het luchtverschijnsel was niet van het geringste geluid vergezeld.

Het district Utsjoeki is gelegen op 69° 51' 50" Z. B. De langste dag van het jaar duurt daar onafgebroken 3 maanden voort.

RUSLAND.

Men schrijft van St. Petersburg, dat prins *Paskiewitsch* met den telegraaf is teruggeroepen. Op 25 Febr. waren de voorsteden dier hoofdstad in staat van beleg verklaard. De batterijen van het eiland Walsilewski zouden bewapend worden. De vereeniging der adelijken te St. Petersburg zou acht dagen duren en hun het verzoek gedaan worden om de voor de milicie van het keizerrijk te leveren manschappen, geheel op hunne kosten uit te ruten.

— Prins *Menchikoff* uit de Krim teruggeroepen zijnde, gelijk reeds is medegedeeld, zoo is de generaal *Osten Sacken* alsnu met het opperbevelhebberschap belast en dat der garden aan den generaal *Rudiger* opgedragen. De instructiën, die prins *Gortschakoff* te Weenen reeds bezat, worden gehandhaafd, namelijk eene volledige aanneming der vier punten van waarborg.

St. Petersburg, 3 Maart. Gisteren namiddag, eenige uren na den dood des keizers, hebben de officieren van het keizerlijk huis den eed in handen van den groothertog troonsopvolger afgelegd. Het gansche garnizoen zou zulks den volgenden dag doen.

Den 2 Maart heeft de graaf *Panin*, minister van financiën, in tegenwoordigheid van den troonsopvolger, het cabinet, waarin de overledene keizer gewoonlijk werkte, verzegeld. De keizerin, ofschoon ten diepste bedroefd, draagt echter den slag, die haar komt te treffen, gelatener, dan men had durven hopen.

Volgens de laatste tijdingen verwachtte men de aankomst van de groothertogin *Olga*, en men vermeende dat de beide jeugdige groothertogen, die zich thans in de Krim bevinden en wien met den telegraaf berigt is gezonden, weldra naar de hoofdstad zouden overkomen.

Al de leden der koninklijke familie van Nederland hebben hun rouwbeklag over den dood van keizer *Nikolaas* met den telegraaf overgemaakt en langs denzelfden weg heeft de nieuwe keizer zijne dankbetuigingen doen kennen voor het deel dat het Nederlandsche hof in dat droevig verlies neemt.

— Het manifest door den nieuwen czaar *Alexander* uitgevaardigd, is van den volgenden inhoud:

Keizer *Nikolaas* is aan eene zware ziekte, die spoedig toenam, bezweken. Even als al de pogingen en aanhoudende zorgen van Onzen doorluchtigen Vader aan het welzijn Zijner onderdanen toegewijd waren, zoo ook leggen Wij bij het beklimmen van den troon van Rusland en der daarvan onafscheidbare staten van Polen en Finland in het aangezigt des Hemels den eed af van het geluk des Vaderlands als Ons eenig doelwit te zullen beschouwen.

De Voorzienigheid, die Ons zulk eene groote zending heeft voorbehouden, zal Onze schreden rigten en Onze

pogingen beschermen om Rusland op den hoogsten trap van magt en roem te handhaven en onder Onze regering het verlangen en de onveranderlijke ontwerpen van *Peter de Groote*, *Catharina*, *Alexander* en Onzen doorluchtigen Vader te vervullen.

Mogen de medewerking Onzer onderdanen en hunne gebeden Ons daarin te hulpe komen,

En nu bevelen wij het afleggen van den eed aan Ons, erfgenaam van den troon.

NICOLAI ALEXANDROWITSCH.

— Een telegrafisch berigt deelt mede, dat het geheele leger van het zuiden geplaatst is onder het opperbevel van prins *Gortschakoff* en dat speciale kommandementen zijn gegeven aan den generaal *Osten Sacken* over het leger in de Krim en aan den generaal *Luders* over het leger aan de Pruth.

— Men schrijft in een particulieren brief van St. Petersburg.

Het schijnt dat keizer *Nicolaas* niet de laatste is geweest de tegenovergestelde rigting te ontwaren, die de groothertog troonsopvolger en de groothertog *Constantijn*, ieder van zijn kant, namen. Inziende, dat hieruit vroeg of laat inwendige en rampzalige worstelingen zouden voortvloeijen, zoo nam hij het besluit om den groothertog *Constantijn* in zijne tegenwoordigheid op het heilige evangelie, den eed van getrouwheid en gehoorzaamheid aan den troonsopvolger te doen afleggen, hetwelk plaats gehad heeft op den 20 Sept. A. P., ter gelegenheid der geboorte van den eersten zoon des groothertogs troonsopvolger uit zijn huwelijk met de prinses *Maria* van Hessen.

Men voegt, naar luid van telegrafische berigten, hierbij, dat toen de czaar zijn einde voelde naderen, hij de beide prinsen aan zijn sterfbed heeft doen komen en alvorens hen te zegenen, geeischt zou hebben, dat de groothertog *Constantijn*, in tegenwoordigheid zijner doorluchtige moeder, den eed van getrouwheid aan zijnen broeder hernieuwde, terwijl hij van beiden de plegtige belofte zou hebben verkregen, dat zij immer naauw vereenigd zouden blijven, om het door de Europesche mogendheden bedreigde vaderland te redden.

— In de *Militaire Courant* leest men onder de rubriek Odessa, het volgende.

Bekend is het, dat een zoon van *Schamyl* in Rusland groot gebragt en tot officier bij een Russisch regiment aangesteld is. De vader verlangde zijnen zoon bij zich terug te zien en wendde zich met dat doel tot den keizer, die aan denzelven de keuze overliet, om het Christendom te omhelzen en in Russische dienst te blijven, wanneer hij al de voorregten van een prins zou genieten, dan wel naar het vaderlijke huis terug te keeren. En daar men nu aan dat vertrek de voorwaarde wilde verbinden van nimmer tegen Rusland de wapenen te zullen dragen, zoo verklaarde keizer *Nicolaas*, dat de zoon voortaan slechts den vader had te gehoorzamen en hij dus onvoorwaardelijk teruggezonden moest worden, hetwelk dan ook op die wijze heeft plaats gehad.

— De laatste tijdingen uit St. Petersburg berigten, dat czaar *Alexander II* eigenhandig aan den koning van Pruissen geschreven zou hebben om hem zijne komst op den troon mede te deelen en te verzoeken dezelfde vriendschappelijke betrekkingen, die er gedurende het leven zijns vaders tusschen de beide landen bestaan hebben, te doen voortduren. Buitendien zijn de adjudant generaal *von Grunewald* en de baron *von Liewen*, de eerste naar Berlijn en de tweede naar Weenen gezonden, om de troonsbeklimming van *Alexander II* aan te kondigen.

De ontbinding van het lijk des keizers nam zoo overhand toe, dat daardoor eene openbare tentoonstelling van hetzelve onmogelijk was. In die hoofdstad loopen verschillende geruchten over de oorzaken van den dood des keizers. Eene deputatie van Pruissische militairen zal zijne begrafenis bijwonen. Ook heeft zich het gerucht verspreid dat de groothertog *Michel* gesneuveld is, dat echter ofschoon men weet dat er aan de Tchernaïa eenige hevige gevechten hebben plaats gehad, door niets bevestigd is geworden, zoodat men er aan twijfelt.

In het keizerlijk paleis had dit gerucht een droevigen indruk gemaakt, doch men vleit zich met de hoop dat het een van diegenen mogen zijn, welke nimmer bewaarheid worden.

ZWITSERLAND.

Bij gelegenheid dat thans weder Zwitsers in fransche krijgsdienst worden aangenomen, komt ons de volgende aan het bernsche weekblad Minerva ontleende mededeeling, betreffende de vroegere diensten der Zwitsers in het fransche leger, niet onbelangrijk voor: In 1479 sloot Lodewijk XI een verdrag met Zwitserland, wegens het leveren van 16000 man hultroepen. Dit verdrag werd in 1553 en 1671 vernieuwd. In 1737 had Frankrijk 12 regimenten Zwitsers in soldij. In 1776 telde men bij de troepen van het koniaklijk huis 2488 man, namelijk de garde Zwitsers des konings (les cent-Suisses) van 122 man, de lijfwachten zijner beide broeders, ieder 58 man, en 6 bataljons zwitsersche gardes; bovendien bij de linie-troepen 11 regementen of 22 bataljons, te zamen 18040 man. Van 1474 tot 1774, dus in drie eeuwen, werden 700.000 Zwitsers voor Frankrijk aangeworven, bij welk cijfer de latere plaatsvervangers niet zijn medegerekend. Aangaande het verlies van menschenlevens zijn de volgende opgaven bekend. Ik 1503 vielen bij Carignola in Napels 6500 van 9400 Zwitsers; in 1522 bij Bicocca, nabij Milaan, 3000 van de 16,000; in 1524 bij de rivier Stesia, nabij Milaan, 8000 van de 12,000; in 1525 bij Pavia, 3000 van de 13,000, in 1528 te Napels, 3600 van de 4000 man, gevende alzoo een verlies van 25,100 man op de 51,000. Het effectief der zwitsersche hulptroepen in Frankrijk was in 1640: 20,500 man; in 1576: 28.300; in 1696: 28,700; in 1748: 22,095, en in 1777: 14,981 man, dus te zamen 110,676, gevende gemiddeld een cijfer van 22,115. Neemt men aan dat elke aangeworven soldaat zes jaren in dienst stond, dan zouden er jaarlijks gemiddeld 3866 Zwitsers voor Frankrijk moeten zijn aangeworven, hetgeen in de 303 jaren (1474—1777) het totaal cijfer van 1,110,798 manschappen geeft. Nu is de berekening gemaakt, dat van 1808 aangeworven soldaten slechts 683 terugkwamen, en dat van deze een derde boven de jaren waren om nog te huwen en kinderen te krijgen. Volgens dezen maatstaf zijn teruggekeerd 481,058 man, waarvan echter 160,253 de vermeerdering van 's lands bevolking niet meer konden bevorderen; zoodat alzoo Zwitserland een totaal verlies van 790,092 mannen geleden heeft. In 1792 hielden de regimenten Zwitsers op te bestaan; doch reeds in Nov. 1798 sloten de gemeenebesten Frankrijk en Helvetië eene overeenkomst, krachtens welke 18,000 man Zwitsers in fransche dienst traden. Den 27 Sept. 1803 werd een militair verdrag gesloten, waarbij Frankrijk 16,000 Zwitsers in dienst nam. Eindelijk stonden in 1815- - 1830 wederom 12,000 Zwitsers in het fransche leger, die jaarlijks 600.000 fr. meer kostten dan een gelijk getal inlandsche troepen.

— In Tessino zijn de gemoederen zeer aan het gisten, sedert den moord te Lucarno, gepleegd op den vurigen liberaal Francesco di Giorgi, aanvoerder zijner partij. De advokaat *Franzoni* en ruim dertig anderen zijn in verzekerde bewaring genomen. Geheel de stad is in opschudding. Brieven uit Bellinzona van den 27 Febr. melden dat de spanning voortduurde. *Stoppani* en *Uboldi*, bekende namen, zijn gearresteerd; vele leden der oppositie houden zich schuil; andere hebben zich uit de voeten gemaakt.

ITALIE.

Turijn, 4 Maart. De ratificatiën van het verbond tusschen Sardinie, Frankrijk en Engeland gesloten, zijn heden uitgewisseld.

De officieele courant maakt ook op heden een manifest bekend, behelzende de oorlogsverklaring van Sardinie aan Rusland.

Dit manifest werpt krachtdadig de verwijtingen van ondankbaarheid, die in de circulaire van den graaf *von Nesselrode* voorkomen, van zich af, door te verklaren, dat het koningrijk Sardinie voor de bescherming der algemeene belangen van Europa tot den oorlog overgaat.

De regering noodigt de Sardinische burgers uit, om, ten gevolge van het intrekken van het exequatur der Russische consuls, de aan Russen toebehoorende eigendommen te eerbiedigen, en staat aan de schepen dier natie, welke zich thans in Sardinische havens mogten bevinden, een bepaald tijdstip tot vertrek toe.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De te Weenen in het ministerie van buitenlandsche zaken plaats gehad hebbende beraadslagingen over den toekomstigen toestand der Vorstendommen, zijn sedert eenige dagen afgeloopen. Behalve *Riza-pacha* was daar ook bij geroepen de heer *Eduard von Bruck*, broeder van den minister van binnenlandsche zaken, die burgerlijk commissaris in de Vorstendommen geweest is. In een krijgsraad, op den 28 Febr. door den keizer van Oostenrijk voorgezeten, is besloten het getal troepen in de Vorstendommen op 70,000 man te brengen.

— Men schrijft van Bucharest, 15 Febr., dat het Oostenrijksche leger last heeft gekregen, zich gereed te houden om den veldtogt te beginnen. De generaal *Coronini* maakt, ten gevolge eener bepaalde aanschrijving, zich gereed om, zoodra het weder zulks zou toelaten, op Galatz en Braila te marcheren. Het legercorps van dien generaal zou in Wallachije door een ander, sterk 30 à 40,000 man, hetwelk thans Transylvanie bezet, vervangen worden.

NOORD-AMERIKA.

Tijdingen uit New-York van den 8 per *Pacific* aangebragt, houden o. a. in dat de senaat eene som van 2.500,000 dollars heeft goedgekeurd tot vermeerdering der geregelde krijgsmagt met twee nieuwe regementen infanterie en twee cavalerie; het voorstel om een corps van 3000 man tegen de wilden te organiseren is echter verworpen.

— Volgens het dagblad *Halifax Paper* zou de Engelsche consul te Havana aan den kapitein-generaal van Cuba hebben doen weten, dat de Engelsche regering ter beschikking van laatstgemelde de geheele West-Indische vloot wil stellen, ten einde daardoor de pogingen der Amerikaansche vrijbuiters te verijdelen. Die vloot werd dan ook reeds elk oogenblik te Cuba verwacht.

— De tijdingen van Havana loopen tot 14 Febr. Op het ware of valsche gerucht van eene nieuwe uitrusting van Amerikaansche vrijbuiters, heeft de kapitein-generaal *Concha* de strengste maatregelen van voorzorg genomen. Op den 6 waren verscheidene personen der voornaamste familiën van Havana, tot zelfs den secretaris van den kapitein-generaal, in hechtenis gezet. De troepen hadden kampementen opgeslagen op de punten die aangetast konden worden; het geheele eiland is in staat van blokkade verklaard. Nieuwe compagniën milicie werden gevormd en bij eene proclamatie als vrijwilligers opgeroepen al degenen die, van 18 tot 50 jaren oud, in staat zijn de wapenen te dragen. Men verkondigde daarenboven nog, dat de kapitein-generaal versterking van Porto-Rico had gevraagd en er eene militaire commissie in het oostelijk gedeelte van het eiland was ingesteld.

Deze tijdingen van Cuba hebben aanleiding gegeven tot geruchten van allerlei aard, en de regering van den heer *Pierce* is er ernstig mede gemoeid. De minister van marine heeft de stelligte bevelen naar New-York, Nieuw Orleans en Boston gezonden, om de door het gouvernement uitgeruste stoomschepen in zulk een staat te brengen, dat zij onmiddelijk zee kunnen kiezen, alsmede dat geen verdacht vaartuig de Amerikaansche havens zal mogen verlaten.

Te regt of te onregt wordt menigeen deelneming aan die ontwerpen aangewreven. Te Washington liep het gerucht, dat een lid van het cabinet, een ex-senateur, leden van het congres, kapitalisten, enz., de raadgevers en bestuurders zijn van de vrijbuiters, die Cuba in vuur en vlam moeten zetten.

— Alles in dit ondermaansche heeft dagen van roem en voorspoed en daarna een tijdperk van verval. De Romeinen zijn niet van die noodlottige wet uitgesloten geweest, waarom zouden de spoorwegen daaraan ontsnappen? Nog zeer kort geleden, werden al de kapitalen der Vereenigde Staten, al de schatten van Californie aan die soort van speculatien toegewijd, maar thans is de roem van de railroad vergaan en zijne heerschappij vervlogen. Zie hiervan het volgend overtuigend bewijs. Laatstleden maandeg werd de spoorweg van Rutland naar Burlington openlijk te Bellows Falls voor *een mil* (het 10de van een cent) per actie verkocht en geheel van het eene tot het andere einde toegewezen voor 22 dollars! En hij had niet minder gekost dan 2.200,000 dollars.

Ingezonden Stukken.

De redactie van den *Java-Bode* wordt verzocht de onderstaande regelen in haar geacht blad te willen opnemen.

In de *Revue Britannique* van September 1854, tome XXIII, vindt men vertaald uit het engelsch: »Les astres et la terre'' enz., waarvan bij eene noot gezegd wordt dat die brochure »a obtenu un grand succes en Angleterre ..... fournissant ..... des problèmes d'une haute portée''. De schrijver zegt (bladz. 6 en 7) »Ainsi la lumière parcourt 77 mille lieues à la seconde; et comme la lune est distante de 86 mille lieues, lorsque la première bande étroite de son disque s'élève au-dessus de l' horizon plongé dans les ténèbres, il s'écoule presque une seconde et un quart avant que nous l'appercevions; car la lumière met ce temps pour passer de la lune à notre oeil. La lune, par conséquant, s'élève au-dessus de l' horizon une seconde et un quart avant d'être visible pour nous.

Le soleil, distant de 34 millions de lieues, quatre cents fois plus éloigné que la lune, demande un temps quatre cents fois plus long que la lune pour envoyer sa lumière à la terre. Donc, lorsque le soleil se lève — en d'autres termes, lorsque le premier rayon parti du bord extérieur de son disque s'élève au-dessus de l'horizon, il se passe environ huit minutes avant qu'il arrive à notre oeil; et ainsi le soleil est déja levé depuis huit minutes lorsque il devient visible pour nous.

De zon bestond vóór dat onze planeet aanwezig was; haar licht bevond zich alzoo bereids daar, waar de aarde hare plaats innam en verliet die nimmer.

Volgens den Engelschen schrijver kan het licht hetwelk plaats A beschijnt, niet dienen voor plaats B, welke een weinig westelijker ligt, want voor elke horizon — en elk plekje van den aardbol heeft zijn horizon — moet er nieuw licht van de zon worden aangebragt, opdat dat hemellicht (volgens den schrijver) reeds acht minuten in tijd boven den horizon kan staan, voor dat de waarnemer de zon kan zien.

Hoe of de schrijver zijne bewering overeenbrengt met het licht op zeer hooge breedte, wanneer op zekeren tijd van het jaar de zon aldaar niet ondergaat, terwijl ter zelfder tijd de zon b. v. op 50 graden breedte boven den horizon rijst?

De refractie, zegt de schrijver, heeft hij niet in rekening gebragt.

De eerste lichtstralen die de maan op ons werpt na donkere maan, hebben 5/4 seconden noodig om tot ons te komen, en zoo successivelijk tot volle maan; maar hoe de bewering van den schrijver overeen te brengen, na volle tot nieuwe maan?

De brochure van den schrijver mag in Engeland veel ophef maken »fournissant des problèmes d'une haute importance,'' doch bij sterrekundigen valt het te betwijfelen.

***

Scheepsberigten.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
Mei	12 Nederl.Indisch bark	Sayan Maskoor	Koesnin.	Banjermassing	26 April	D. N. Buys en co.
»	— Nederlandsch . schip	van Galen	J. K. Smit.	Soerabaija	7 Mei	Tiedeman en van der Burg.
»	— Nederl.Indisch schoen.	Argo.	Sech Muskatie.	Pecalongan	5 »	Gezagvoerder.
»	— » » »	Louisa.	Lim Bongiok.	Muntok.	23 April	»
»	— Amerikaansch . schip	Challenge	Joan Kenny.	Hongkong.	20 »	Paine Stricker en co.
»	13 Nederlandsch . »	Aza.	C. Abrahams	Samarang	. . .	Haager en Schuurman.
»	14 » »	Palembang.	J. Hoekstra.	Pasoeroean.	5 Mei	de Weerdt, Ruyl en co.
»	— » »	Ouderkerk v. d. Amstel.	Kramer	»	8 »	B. Kopersmit en co.
»	— Nederl.Indisch schoen.	Azie Maas.	Tan Insoey	Muntok.	24 April	Gezagvoerder.
»	— Nederlandsch . schip	Laura en Adele	Donema.	Probolingo	5 Mei.	Bahre en Kinder.
»	— » »	Deligentia.	Horneman	Indramayoe	13 »	G. Suermondt en co.
»	16 » bark	Twee Gebroeders	van der Mey	Samarang.	. . .	B. Kopersmit en co.
»	— Nederl.Indisch »	Ellen	Lobert.	»	. . .	John Pryce en co.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	12 Nederl.Indisch brik	Pasekan	Lim Kitjiang.	Pecalongan.
»	13 Nederlandsche. bark	van der Werff,	Rosier	Amsterdam.
»	— Nederl.Indisch »	Justina.	E. Lewis.	Samarang.
»	— » » »	Soetan Iskander.	R. Zoutman.	»
»	— » » »	Segaffie	Sech Drahim	Soerabaya.
»	— » » »	Faid Alim	Said Alhadie.	Indramayoe.
»	— Zweedsch . . »	Alexandria	Petterson.	Zweden.
»	15 Nederlandsch . schip	California	M. de Wyn.	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Prins Hendrik *	J. Goedkoop.		Paine, Stricker en co.
»	»	Machtilda Theodora.	D. Boelhouwer.	Samarang en Soerabaya	»
»	bark	Rabenhaupt *.	Reyken.		G. Suermondt en co.
»	»	Johanna Maria	A. Sissingh.	Nederland	»
»	»	Serius.	H. Mulder.	» via Soerabaya	»
»	schip	Delegentia.	Horneman.	Rotterdam	»
»	»	Marinus Willem.	P. van Duyn	Middelburg	Maclaine, Watson en co.
»	schip	Zaanstoom.	D. Hofker.	Samarang en Soerabaya	Tiedeman en van der Burg.
»	»	van Galen *	J. R. Smit.	Nederland.	»
»	»	Zeeland *	T. de Winter.	Samarang en Soerabaya	E. Moorman en co.
»	bark	Catharina	W. Calauder.		Reynst en Vinju.
»	schip	Vijf Gebroeders	P. Dekker.		Kopersmit en co.
»	bark	Resident van Son	F. C. Banditz.		»
»	schip	Ouderkerk aan den Amstel	D. H. Kramer.	Rotterdam.	»
»	bark	Joan Melchior Kemper	B. van der Plas.		»
»	schip	Asia. *.	C. Abrahams Jr.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	»	Palembang.	J. Hoekstra	»	de Weerdt, Ruyl en co.
Nederl. Indisch	brak	Asa Dulla	Said Alhabassy		D. N. Buys en co.
» »	bark	Said Maskoor.	Hadjie Yoesoep.		»
» »	schip	Al Osmanie *.	A. Lunel.	Samarang en Soerabaya.	Coulster.
» »	bark	Alnoer.	Sech Baharmoes	Samarang.	»
» »	bark	Nawan Eljoesoor.	J. C. Monteiro.	Golf van Perzie	»
» »	»	Macassar.	Kemish	Macassar	Paine, Stricker en co.
Zweedsch.	brik	Pylades *	A. Anderson	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	schip	Anna Charlotta *.	J. J. Brogren.	»	»
Engelsch	bark	Syplh *.	W. Simpson	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	schip	Abdul Medjid *	D. Wilke.	Singapore	Martin, Dyce en co.
Amerikaansch.	bark	Lowell.	Knowls	Soerabaya.	Maclaine Watson en co.
»	brak	Ellen Noyes.	G. Moacom.		»
»	schip	Minstrel	Potter.	Singapore.	Paine, Stricker en co.
»	»	Challenge	J. Kenny		»
»	»	Snow Squall.	Gorrard.		Kreglinger, Dummler en co.
Bremer	brik	Canopus *	C. M. Buschman.	Melbourn	Bahre en Kinder.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	4	Ned.	schip Twee Gebroeders.	C. Vermei.	Batavia.
»	7	N. I.	schoener Amana Toolbarie.	Said Abdulla	Banjermass.

Vertrokken Schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	3	Z. M.	st. Adm. van Kingsbergen.	luit. t/z. 1 k. Osti	k.st.o. d. N.
»	4	N. I.	st. Banda.	H. Schmidt	Batavia.
»	—	»	bark Saoot Ban	Said Segaf.	Pontianak.
»	5	»	Alnoer	Sech Baharmoes.	Batavia.
»	—	Z. M.	st. Etna. luit. t/z. 1 k. P.	A. Mathysen	k.st. o. d. N.
»	8	N. I.	Fathool Rachman	Sech Maharie.	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederl. Indisch	bark	Srie Braban	Hoormat		Gezagvoerder.
» »	schoen.	Srie Selangoor	Mohamat.		»
» »	bark	Hap Eng	Tan Kie.	Riouw	»
» »	schoen.	Amana Toolbarie	Said Abdulla		»
» »	bark	Hap Hoen.	Naridin.	Batavia	B. Kopersmit en co.
» »	»	Ellen.	J. C. Lebert.	»	»
Nederlandsch	»	Twee Gebroeders	C. Vermy	Nederland	»

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	3	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong.	Pasoeroean.
»	4	»	bark Jane Serena	C. Brodie	Batavia.
»	5	»	schoener Julie.	A. Couteron	Timor Koep.
»	6	»	» Goedang Bezar.	Morodjoye.	Cheribon.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	4	Ned.	bark Azia	C. Abrahamsz.	Ned. v. Bat.
»	—	N. I.	» Kiem Tianghoat	Goei Bengkiat.	Banjermass.
»	—	»	» Pogoan Zephyr.	Oug Kimliang.	Grissee.
»	6	Ned.	schoener Merkurius	J. H. Walter.	Banjermass.
»	—	Eng.	Futtle Wahab.	Said Assegaf	Singapore.
»	—	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Pasoeroean.
»	—	»	bark Lachmady.	Sech Bamasmoes	Grissee.
»	—	Ned.	schip van Galen	J. R. Smit.	Ned. v. Bat.
»	—	N. I.	brik Mariam.	Sech Ganam	Grissee.
»	—	»	schoener Masshoer	Alkaterie.	Sumbawa.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Jane Serena.	C. Brodie		Adam en co.
»	Julie	A. Couteron		van Eck en co.
»	Tagal.	J. F. H. Gobel		Ruyl, Cramer en co.
»	Echo.	D. Kuyper.		Schimmelpenninck en co.
»	Henrietta Cornelia.	W. L. Hartman.		»
»	Generaal Michiels.	D. de Wilde		»
Engelsch	Volante.	J. Love.		Fraser Eaton en co.
»	Ottodini	J. Boag.		»
Nederl. Indisch	at Padang	C. E. A. Persille		W Cores de Vries.
» »	Little Tot	Katjoong		Major Matzen en co.
Baliesch	Ida.	H. Ray.		»

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	1	Ned.	schip Deligentia.	H. F. Horneman	Batavia.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	30	N. I.	schip Oey Sinjo.	Kwee Samiang.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	2	N. I.	schoener Ydroessie.	Sech Bafadal	Pakalongan.
»	—	»	schip Oey Sinjo.	Kwee Samiang.	Palembang.

Aangekomen schepen te *Pakalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	29	N. I.	bark Batavia.	Said Alhadat	Batavia.
»	—	»	schoener Argo	Sech Muskatie.	»
Mei	4	»	schip Oey Sinjo	Kwee Samiang.	Cheribon.

Vertrokken Schepen van *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	30	N. I.	bark Batavia.	Said Alhadat.	Soerabaya.
»	—	»	brik Paeekan	Lim Kitjiang.	Batavia.
Mei	5	»	schoener Argo	Sech Muskatie.	»

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	28	N. I.	schip Oud. aan den Amstel.	D. H. Kramer.	Soerabaya.
Mei	1	Ned.	kotter Little Tot.	Katjoong.	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	[illegible]	[illegible]	schoener Katjong.	Pa Ardie	Soerabaya.
Mei	1	»	kotter Krabbe.	Mardam.	»
»	—	»	kotter Little Tot	Katjoong	»

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	20	Z. M.	stooms. Soembing.	lt t/z. 1 k. T. Hansen.	k. om te W.

Vertrokken schepen van *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
April	20	Ned.	bark Menado.	A. J. Schipper	Soerabaya.
»	21	»	barkschip Charlotta	J. M. Sobels	Pangool.
»	24	Z. M.	stooms. Soembing. lt. t/z 1 k.	T. Hansen.	Balie Bad.

Aangekomen schepen te *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	25	Ned.	bark Carolina	Graswinckel	Soerabaya.

Aangekomen Schepen te *Tjilatjap*.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	28	Ned.	bark Jan van Hoorn	Logger.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Pangool*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
April	26	Ned.	bark Charlotta.	J. M. Sobels	Sumanap.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. schip *Oey Sinjo:* de heer *Bedier* en *echtgenoot.*
Met het Ned. schip *Palembang:* de Predikant *Marnstra* en *zoontje.*— de heer *'t Hooft.*
Met het Ned. schip *Ouderkerk aan den Amstel:* de luitenants 1 kl. *van Hanselt* en *P. Budding.*
Met het Ned schip *Deligentie:* de offic. van gez. *Meyer.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Ambon:* Z. M. troepen.
Met de Ned. bark *van der Werf:* de jongeheer *H. Josephus.* — 2 gegageerde en 3 gepasp. militairen.
Met de Ned. bark *Justina:* de heeren *F. Darlang.* — *Martens.*
Met het Ned. schip *California:* de heer *D. H. H. Borneman.*

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 6 *tot en met den* 14 *Mei* 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Theodora Machtilda*, gez. D. Boelhouwer. agt. Paine Stricker en co.

10 kn. wijn. *Order.*
68 coll. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
49 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
1 kt. koord. *Pandel en Stiehaus.*
5 ks. provisien. *Haager en Schuurman.*
1 kt. diversen. *Honig en co.*
13 ks. koopmanschapp. *Bahre en Kinder.*
100 ks. kaas. 100 vs. boter. *Suermondt en co.*
100 vs. boter. *Moorman en co.*
100 vs. boter. 9 coll. koopwaren. *Kopersmit en co.*
35 coll. ijzerwerk. 25 ks. vruchten. *B. v. Leeuwen en co.*
9 collies. *van Dorp.*
50 ks. glaswerk. 8 do. likeur. *Tiedeman en v. d. Burg.*
2 ks. kramerijen. 2 do. papier. 1 vat. ijzerwerk. *Gumprich.*
5 ks. provisien. *Steits.*
20/m. steenen. *Gezagvoerder.*
219 coll. manufact. 31 bn. garen. 55 do. drills. 4 ks. dekens. 118 bn. koffij zakken. 25 ks. zilv. munt. 10 coll. leder. 3 ks. saijet. 1 kt. soldeersel. 3 coll. staal. 8 kn. staal. 4 do. zeildoek. 15 do. linnen. 27 do. zink. 1 do. vensterglas. 11 do. koperdraad. 1 do. wipschaal. 19 do. ijzerwerk. 12 vn. kop. spijkers. 1 kt. ravens doek. 20 roll. lood. 16 ks. presenning doek.. 599 ps. vlampijpen. 11 kn. vijlen. *N. H. M.*
6 kn. papier. 10 do. wijn. 2 do. bier. 12. pullen azijn. 1 kt. likeur, 6 do. provisien. 10 vs. boter. 25 vn. en 10 kn. bier. 25 md. min. water. 39 kn. dranken. 101 vs. boter. 11 ks. kaas. 1 kt. lengvisch. 6 coll. visch. 12 vn. zuurkool. 6 pullen stroop. 72 coll. provisien. 1 kt. snuif. 16 coll. machinerien. 25/2 leggers. *Order.*

Lading voor Samarang.

11 kn. provisien. 15 do. aardewerk. 8 do. glaswerk. 2 do. hoeden. 1 do. kramerijen. 1 do. messen. 1 kistje *Dorrepaal en co.*
6 gegoten ijzeren pijpen. *Itzig Heijne.*
100 ks. manufact. *van Maanen en co.*
77 ks. aardewerk. 2 do. manufact. 1 do. groentens. 135 do. aardewerk. 1 do. diversen. *Hijmans.*
1 bl. garen. *Scheltema.*
2 kn. kramerijen. 2 do. papier. 1 vat ijzerwerk. *Oliphant en co.*
62 ks. dranken. 15 do. provisien. 1 do. inkt. *Voorneman.*
8 ks. wijn. 12 md. min. water. 3 coll. provisien. 2 ks. medicijnen. 3 do. porcelein. *Order.*

Lading voor Soerabaya.

997 marmeren steenen. 1 kt. koperwerk. *v. Bosstraeten.*
800 keld. genever. 30 vs. boter. 30 ks. kaas. *Ruyl Cramer en co.*
50 ks. kaas: 41 do. dranken. 10 do. provisien. *v. Raalten en Kocken.*
1 kt. tabak. 1 do. diversen. *de Brunel.*
6 ks. papier. 1 do. provisien. *van Driessche en co.*
2 ks. kramerijen. 1 vat ijzerwerk. 47 ks. glas en aardewerk. 7 do. papier. 30 vn. bier. *v. Eck en co.*
8 kn. porcelein. 2 do. spiegels en schilderijen. 30 md. champagne. 50 ks. kaas. *Order.*

Van Havre per. Fr. schip *Atrato*, gez. Parquain. agt. de Fiennes.

60 kn. rhijnwijn. 24 do. madera. 60 do. portwijn. 25 md. champagne. 193 kn. cognac. 390 do. wijn. 20 oxh. wijn. 10 tiercons cognac. 25 kn. muscaat. 25 do. witte wijn. 50 do. azijn. 280 do. bier. 1 do. inkt. 1 do. galon. 2 do. quininie. 6 do. modewaren. 2 do. tapijten. 8 do. chocoland. 66 do. zuren. 76 do. geleijen. 1 do. littrographien. 60 do. vruchten op water. 15 do. vruchten op brandie. 30 do. siropen. 7 do. ingel vruchten. 100 do. slaolie. 6 do. mosterd. 12 do. pruimen. 1 do. mustie. 1 do. wapens. 12 do. parfumerien. 10 do. kantoorbehoeften. 13 do. broekenstoffen. 16 do. kramerijen. 3 do. porcelein en blikwerk. 7 do. hoeden. 1 do. copieer machines. 4 do. billard en toebeh. 4 do. zeep. 4 do. lampen. 1 kt. schoenen. 1 do. goudwerken. 1 zadels. 2 do. glaswerken. 3 do. pleetwerken. 17 do. meubelen. 2 do. geldkisten. 3 do. kramerijen en modewaren. 1 do. hemden. 1 do. horologien. 6 bn. vermicellie en macaronie. 1 do. rozijnen. 5 coll. gedr. vruchten. 3 bn. kurken. 28 coll. provisien. *de Fiennes.*
1 kt. modewaren. *Buthilde.*

Lading voor Samarang.

10 ks. champagne. 6 oxh. wijn. 5 tiercons cognac. 70 kn. cognac. 15 do. muscat. 30 do. azijn. 80 md. bier. 25 ks. vruchten op water. 6 do. do. op brandy. 10 do. zuren. 15 do. siropen. 12 do. gelijen. 60 do. slaolie. 3 bn. verm: en macaronie. 3 coll. gedr. vruchten. 5 ks. pruimen. 30 do. porcelein. 3 do. broekenstoffen. 4 do. hoeden. 3 do. billard en toebeh. 1 do. zeep. 3 do. lampen. 1 kt. lamp. glazen. 1 do. zadels. 1 do. porcelein. 3 do. pleetwerk. 5 do. kantoorbehoeften. 1. do. petten. 2 do. modewaren. 1 do. copien mechines. 2 do. quininie. 3 do. chocolaad. 1 do. tapijten. 19 do. lustres. 17 do. glaswerk. 3 do. geldkisten. 1 do. drogerijen. 93 do. wijn. 7 kn. provisien. 5 do. parfumerien. 8 do. kramerijen. *de Fiennes.*

Lading voor Soerabaya.

7 ks. champagne. 4 oxh. wijn. 5 tierçons. cognac. 50 kn. cognac. 10 do. muscaat. 20 do. wijn. 40 md. bier. 15 ks. vruchten. op water. 4 do. vruchten op brandie. 6 do. zuren. 5 do. siropen. 40 do. slaolie. 2 bn. macaronie en vermicilli. 3 coll. gedr. vruchten. 3 ks. pruimen. 19 do. porcelein. 2 do. broekenstoffen. 1 do. porcelein en blikwerk. 4 do. hoeden. 1 do. zadels. 1 do. porcelein. 3 do. pleetwerk. 5 do. kantoorbehoeften. 1 do. petten. 3 do. modewaren. 1 do. copieer machines. 2 do. quininiel. 3 do. chocolaad. 1 do. tapijten. 50 do. wijn. 3 do. provisien. 5 do. parfumerien. 5 do. kramerijen. *de Fiennes.*

Van de Lampongs per praauw Kollek gez. Intje Salie.

13 pic. gomelastiek. 15 do. witte dammer. 10 do. zw. dammer. *Gezagvoerder.*
22 pic. gomelastiek. *Intje Lanang*

Van Pecalongan per ned. ind. schip *Passekan*, gez. Lim Keetjang.

1302 pic. suiker. *Pitcairn Syme en co.*
213 pic. tabak. *Tan Poksoen.*
357 pic. suiker. 1 copieermachine. 5 gewigten. *v. Ommeren Rueb en co.*

Van Glasgow. per ned. schip Joan *Melchior Kemper*, gez. v. d. Plas. agt. Kopersmit en co.

82 md. aardewerk. 371 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
24 kn. wijn. 11 vn. verf. 17 ankers. 62 md aardewerk. 150 pakk. vilt. 1 vt. spijkers. 142 coll. machinerien. 2 schalen. 626 coll. manufact. *Adam en co.*
102 coll. manufact. *Pitcairn Sijme en co.*
19 coll. manufact. *Maclaine, Watson en co.*
1 kt. diversen. *Taijlor.*
659 staven 6 bundels ijzer. 20 tonn. steenkolen. *Order.*

Van Padang per ned. ind. schip. *Bintang Toedjoe*, gez. Steevensz.

445 pic. koffij. 29 do. kassia. 700 do. rijst. 700½ benzoin. 8 do zw. peper. $4^{87}/_{100}$ do. was. 22 do. tripang. 12 do. djagengs. 70 do. rotting. 1 corg. matten. *Tan Honghie.*

Van Palembang per ned. ind. bark *Taidalen*, gez. Mohamad Alkadie.

$164^{30}/_{100}$ pic. ong. katoen. 1 corg. houtwerk. 1765 ps. silv. munt. *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw Majang gez. Menak Kasoher.

15 pic. gomelastiek. 5 do. dammer. 1½ do. was. *Gezagvoerder.*
5 pic. gomelastiek. 14 do. dammer. 2½ do. koffij. 5 do. zw. peper. *Abdulla.*
10 pic. gomelastiek. 8 do. zw. peper. 7½ do. dammer. *Ismail.*

Van Padang per ned. ind. schip *Justina*, gez. E. Lewis. agt. Maclaine, Watson en co.

40 rollen zeildoek. 10 do. touwwerk. 1031 pic. koffij. 415 do. benzoin. $2^{8}/_{100}$ do. was. 4 do. do. *Order.*
$47^{40}/_{100}$ pic. gutta percha. 100 do. koffij. *Paine Stricker en co.*
2 kn. diversen. *Order.*

Van de Lampongs per praauw Schuit gez. Djairoen.

120 pic. gomelastiek. *Lim Engho.*

Van de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Mohalien.

60 pic. boombast. *Gezagvoerder.*

Van Stockholm per Zw. schip *Ann. Charlotta*, gez. Brogren agt. Motzendorff, Wilmans en co.

2519 stav. ijzer. 1200 tobb. staal. *Agenten.*

Van Padang per ned. ind. schoener *Seetan Iskander*, gezagv. R. Zoutman, agenten Anderson, Tolson en co.

1 kt. nasigar. *Hunter Houghton en co.*
500 pic. koffij. 67 do. gutta percha. 136 do. gomelast. $43^{20}/_{100}$ do. cassia. $1^{20}/_{100}$ do. was. 20½ do. zwam. *Purvis en co.*
$1052\frac{1}{2}^{83}/_{125}$ pic. koffij. 287 do. benzoin. 1½ do. was. 12 do. guttapercha ....

Van Boston per Am. schip *Ellen*, gezagv. G. McAcom agent. Maclaine Watson en co.

100 bn. en 25 kn. drills. 25 do. blaauw do. 100 vn. meel. 256 do. pik. 150 do. teer. 25 do. vernis. 200 vs. spijkers. 475 tonn. ijs. *de agenten.*

Van Padang en Bencoelen per ned. ind. st. *Ambon* gezagv. F. A. B. Hugenholtz. agent. B. Kopersmit en co.

f 4300 recepis *Said bin Aijdroes.*

f 23800 » *Said Moh. Satrie*

f 10000 » *Sickatieb.*

f 3000 » 36 thails stofgoud *Said Osmar bin Alie Hindoan.*

2 paarden *Veit.*

600 ps. tjindees *Order.*

45 keld. lijolie *Agenten.*

$11^{76}/_{100}$ pic. not. musc. $3^{8}/_{100}$ do. foelie. 1 do. kalk. *Paine Stricker en co.*

15 pic. dammer. $8^{8}/_{100}$ do. not. musc. $6^{1}/_{2}$ do. foelie *Huntor Houghton en co.*

$25^{76}/_{100}$ pic. gomelastiek, $15^{69}/_{100}$ do. gutta percha. $5^{23}/_{100}$ do. dammer. *Oey Soeising.*

$16^{1}/_{2}$ pic. not. musc. 43 do. gom elast. *Abdul Kaoem.*

$2^{1}/_{2}$ pic. foelie. $4^{70}/_{100}$ not. musc. *Bond.*

$38^{1}/_{00}$ pic. gutta percha. $^{16}/_{100}$ do. foelie. *D. N. Buijs en co.*

Van Sydney per Am. schip *Snow Squall*, gezagv. Gerard agent. Kreglinger Dummler en co.

13 kn. sigaren *E. Moormann en co.*

5 kn. koopmanschappen. 1 pakjes. monsters *Hunter Houghton en co.*

3 kn. vitriool. 1 soda water machien 200 doz. flesschen *Order.*

Van Melbourne per ned. schip *Californie* gezagv. de Wijn agent. B. Kopersmit en co.

15 kn. diversen. 20 pompen *John Pryce en co.*

1 kt. kramerijen *Gebrs. Roselje en co.*

1 kt. juweelen *N. H. M.*

1 kt. juweelen *E. Wijss.*

1 baal laken *Agenten.*

Van Balie en Samarang per praauw Padewakan gezagv. Moh. Arzad.

750 pic. katjang. 135 do. rijst. 1 do. tabak. 2 do. tamarinde. 25 pees sarongs. 200 do. zilv. sp. matten *Gezagvoerder.*

Van het eiland Telandjang per ned. ind. schip *Marian Sophia* gezagv. Inio Tjihin.

200 pic. klapperolie. 22 do. garen. $2^{85}/_{100}$ do. triepang. $9^{30}/_{100}$ do. rotting. $4^{70}/_{100}$ poelassarie. $2^{80}/_{100}$ sentokbast. 9 pees balken. 12800 do. klappers *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw schuit gezagv. Ketjiel.

130 pic. gom elastiek *Lim Hoa.*

Van Indramaijoe per praauw Sampang gez. Kaidin.

336 pic. rijst *Tan Soekwee.*

455 pic. rijst *Heckler.*

Van Samarang per ned. ind. bark *Alnoer* gez. Sech Said Baharmoes.

5 kn. ginghams. 1 do. doeken *E. Moorman en co.*

1979 st. koehuiden. 110 do. buffel do. *Busingh Schröder en co.*

3 pakk. gelooid leder. 3 kn. misoa. 4 do. chin. verguldsel. 25 jav. vrijfsteeneu 1 kt. do. blikwerk. 1 do. batav. bat. goederen *Thij Sioe.*

100 fl. kajoe poetie olie. 2 kn. div. kat. goederen. 1 pak beng. tjauwls *Order.*

1 kt. was doek *Zakara.*

Van Zweden via Soerabaya per Zw. schip *Alexandra*, gez. B. Pettersson. agt. Busing Schröder en co.

$17^{1}/_{2}$ leggers arak. $8/_{2}$ do. do. 30 pic. rotting. 110 do. zw. peper. 570 ps. buffelhuiden. 600 do. koehuiden. (3 vn. vleesch. 2 vn. gr. erwten. 1 do. gort.) uit entrep. *Agenten.*

Van Banjermassing per ned. ind. bark. *Saijan Maskoer*, gez. Koesnin.

2266 boss. rotting. 18810 kleine do. do. 2000 ps. kadjang matten $100^{30}/_{100}$ pic. gutta percha. $2^{80}/_{100}$ do. kruid nagelen. *Gezagvoerder.*

Van Billiton per praauw Toop gez. Salee.

182 blokk. tin $93^{30}/_{100}$ pic. 2 masten. 100 bladen oud koper. *Loudon.*

Van Muntok via het Eil. Lapar per ned. ind. schip *Apie Maas*, gez. Tan Insoewie.

1000 sp. matten. *f* 3000. rec. 300 pic. tingiebasten. 4 do. was. *Gezagvoerder.*

Van Soerabaya per ned. schip *van Galen*, gez. J. R. Smit. agt. Tiedeman en v. d. Burg.

Lading bestemd voor Nederland.

3014 pic. suiker. 540 do. rijst. 100 do. gomelastiek. 75 do. rotting. *Suermondt en co.*

$3001^{78}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*

Van Soerabaya per ned. schip *Asia*, gez. C. Abrahamsz. agt. Haager en Schuurman.

Lading voor Nederland.

250 pic. tin. *N. H. M.*

480 pic. suiker. *Bahre en Kinder.*

40 pic. rotting. *Agenten.*

$2037^{07}/_{100}$ pic. suiker. 581 ₰ indigo. 1 kt. chin. goederen. *v. d. Broek en Veeckens.*

3 ks. inh. 1 gamblangspel. 4 pic. koffij. *Dorrepaal en co.*

$3948^{83}/_{100}$ pic. suiker. 50 do. lange peper. *van Eck en co.*

$285^{83}/_{100}$ pic. rijst. 10 do. rotting. *Schimmelpenninck en co.*

Van Passaroeang per ned. schip *Ouderkerk aan den Amstel*, gez. D. H. Kramer. agt. Kopersmit en co.

Lading voor Nederland.

$2500^{15}/_{100}$ pic. suiker. $422^{900}/_{1000}$ ₰ indigo. 1000 do. tin. 125 do. rotting. $2500^{25}/_{100}$ do. suiker. 4000 do. koffij. 66 vn. kop. duiten. *N. H. M.*

2 vn. brood. 2 do. vleesch. *Cores de Vries.*

UITVOER.

Naar Soerabaya per ned. schip *China*, gez. T. Mulder. agenten Metzendorff Wilmans en co.

1 kt. manufact. *Martin Dyce en co.*

86 md. aardewerk. *Andersen Tolsen en co*

7 ks. manufact. *Morgan Melbourn en co.*

20 ks. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

116 vn. bier. *Gebr. v. Delden.*

een partij brand. materiaal. *Cores de Vries.*

100 coll. manufact. *Adam en co.*

6 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*

3 coll. manufact *de Weerdt Ruyl en co.*

6 coll. manufact. *Kingdom.*

2 md. aardewerk. *Hunter Houghton en co.*

2 vn. spijkers. *Order.*

4 kn. koper. *Pitcairn Syme en co*

4 coll. manufact. *Agenten.*

Zijnde aan boord gebleven lading van Liverpool

Naar Nederland per Eng. schip *Derige*, gez. F. J. Drake. agenten Pitcairn Syme en co.

2945 ps. buffelhuiden. *Mc. Millan Marten en co.*

2 kn. arrowroot. 150 pic. sap. hout. $218^{81}/_{100}$ do. rotting. $14008^{80}/_{100}$ do. suiker. *Fraser Eaton en co.*

$5125^{80}/_{100}$ pic. suiker. 5 do. koffij. 1095 ps. buffelhuiden. *Mc. Neill en co.*

195 pic. rotting. 3231 do. suiker. 134 do. gom dammer. 160 do. zw. peper. 125 do. gutta percha. 112 do. gomelastiek. *Agenten.*

150 pic. gomelastiek. 100 do. gutta percha. *Mc. Ewen en co.*

1 kt. manufact. *Aan boord gebleven Lading.*

Naar Macasser per Hamb. schip *Christina*, gez. G. P. N. Bender. agenten Bahre en Kinder.

100 vat boslemmermess. uit entrep. 118 ks. madepollams uit entrep. *N. H. M.*

54 coll. aardewerk. uit entrep. *Maclaine, Watson en co.*

20/m. man. sigaren. 15 ks. gedr. katoen. 3 bn. garen. $200/_{2}$ keld. genever. 13 bal eng. drills. 20 ks. staal. uit entrep. 1 bl. zeildoek. 10 ks. wijn 4 doz. do. uit het entrep. *Busing Schröder en co.*

4 ks. eau. de cologne. 19 coll. ijzerwerk. 10 ks. cognac. uit entrep. *van Ommeren Rueb en co.*

50 kn. wijn. uit entrep. *Desperoux en co.*

37 bn. garen. 17 ks. kat goederen. 100 do. cognac. 1 do. diversen. uit entrep. *Agenten.*

10 ks. bessen genever. uit entrep. *L. Meijer.*

12 oxh. wijn. $4/_{2}$ pijpen en $2/_{4}$ do. cognac. 200 md. bier. 7 ks. bourgogne. 10 do. champagne. 2 do. rhijnwijn. 2 kn. muscaat wijn. 2 do. cherrij. cordial. 15 do. siropen. 2 do. bitter. 20 do. slaolie. 5 do. zuren. 10 do. vruchten op brandie. 5 do. do. op water. 2 do. eau. de cologne. 2 do. eau. de lavander. 2 do. banket. 2 do. pruimen. 4 do. provisien. 1 bl. macaronie. 1 kt. kurken. 1 pak. amandelen. 50 pullen azijn. 2 tromm. kleedingstukken. *Vaupel en co.*

1 kt. eur. tafelgoed. 1 do. keukenstroop. 1 do. parfumerien. 1 do. tabak. 8 do. casterolie. 1 vt. krijt. 3 zakk. rozijnen. 2 vn. azijn. 1 kt. modewaren. 1 do. diversen *v. Riet en Ter Gouw.*

1 kt. diversen *Han Tjengsan.*

9 doz. blikjes 1 vt. geele verf. 12 kl. tromm. 2 vs. menie. 2 ks. aswkaarsen. 1 zak. kop. spijkers. 25 pr. schoenen. 12 doz. cravatten. 5 do. hemden. 2 do. sloten. 12 do. hengsels. 2 kompassen. 12 fl. olijven. 12 blikjes beschuit. 1 sextant. 25 ks. zeep. 12 scheepsschrappers. *Hughan.*

Naar Samarang en Banjermassing per ned. ind. bark *Balhaer*, gez. Mohamad Ariep.

9 ks. gedr. katoen. *Mc. Ewen en co.*

7 kn. div. katoenen. 3 do. ong. katoen. *Tan Tianghoei.*

27 kn. madepoll. 35 do. ong. katoen. *Said Aijdtet.*

100 pic. spianter. 2 kn. borstelwerk. 2 vn. roskammen. 8 kn. kramerijen. *Bahre en Kinder.*

15 kn. zw. katoen. 7 do. madepoll. 5 do. effenrood. 1 pak. monsters. 10 pic. garen. *N. H. M.*

50 kn. roode wijn. 28 oxh. do. do. *L. Platon.*

400 ps. sp. matten. 10 kn. div. koopmanschapp. 5 do. ong. katoen. *Mohamad Joesoep.*

14 ₰ linnengaren. *Gumprich en Straus.*

4 kn. naaigaren. 3 do. geel katoen. 10 do. div. koopmanschapp. 1 pak. do. do. 1 corg. zw. katoen. 10 coll. visch ketting. 3 corg. bat. doeken. $1/_{2}$ doz. kousen. *Samoedien.*

4 kn. wijn. 15 ks. bitter. 5 kn. bladkoper. *Haager en Schuurman.*

Naar Banca per ned. schip *Nagalaut*, gez. J. Winter. agt. John Pryce en co.

2600 pic. rijst. *van der Hucht.*

2 paarden. *John Pryce en co.*

1 kt. div. katoen en wolle goederen. 1 kt. eur. ong. katoen. 2 pic. arab dadels. 1 do. eur. ijzere spijkers. *Said Achmad bin Oessin.*

Naar Banjermassing en de Moluccos per ned. ind. schip *Menado*, gez. B. J. Schipper. agt. B. Kopersmit en co.

2 kn. cognac. 1 do. madera. 1 do. speelkaarten. 100 keld. genever. uit het entrep. *v. d. Broek en co.*

35 kn. zw. katoen. 5 do. mignonetten. 7 do. liminiasen. 1 pak. monsters. *N. H. M.*

eenige scheepsbehoeften. *Gouvernement.*

1 vt. vleesch. uit het entrep. 1 vt. zw. teer. *Agenten.*

Naar San Francisco per Am. schip *Constance*, gez. G. H. Chandler agt. Paine Stricker en co.

60 pic. rotting. 1750 do. rijst. 1357 do. koffij. 2758 do. suiker. 17 do. zw. peper. 7 do. notenmuscaat. *Agenten.*

5 vn. vleesch. uit entrep. *Hughan.*

69 ps. granaatsteenen. *Aan boord gebleven lading voor Melbourn,*

Naar Japan via Tagal per ned. schip *Nederland* gezagv. P. Huidekoper. agenten Tiedeman en van der Burg.

Lading voor Japan.

120000 pd. sap. hout. 675 pic. tin. 3 vn. spijkers. 4 kn. lijn- en terpentijnolie *2de Algemeene pakhuismeester.*

Lading voor Tagal.

1 kt. lampen. 1 do. stolpen. 1 do. spiegels. 1 po. madera. 1 do. lederwerk. 1 vat wijn. 1 mand min. water 1 rol galon. 12 pees drills *John Pryce en co.*

1 kt. wagentuigen *van Slooten, Morgan en co.*

1 kt. boeken. 2 do. jap. goederen. 6 do. provisien. 1 bamb. koker. 1 pak zink. 6 do. teerkwasten. 4 keld. lijnolie. 3 roll. vilt. 12 ps. blaas balken. 12 do. vijlen 12 do. ballast schoppen. $2^{1}/_{2}$ pic. spijkers. 1 vat menie 1 do. loodwit. 1 rol manilla touw *E. W. Cramerus.*

15 pic. ijzer. 4 mand min. water. 3 kn. provisien. 4 do. dranken. 2 vn. bier *G. Suermondt en co.*

1 kt. lakwerk. 2 vs. saucijs. 2 do. groeneverf 4 vn. koelteer. 10 do. en 4 do. bier. 5 ks. gember. 1 kt. provisien. 3 ks. mac. en vermicellie. 12 fl. chocolad. 12 ps. jams. 4 stell. lepels en vorken. 6 ks. kaas. 2 vs. provisien. 10 do. groentens. 1 kt. hanglampen. 1 do. div. goederen. 1 do. medicijnen. 8 do. ijzer-, glas- en aarwerk. 1 do. boeken. 6 ps. zweepen. 2 sloten. 1 zak krijt *D. N. Buijs en co.*

Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Mercator* gezagv. P. C. van der Meulen agenten Tiedeman en van der Burg.

1115 pic. suiker. 200 do. zw. peper. 37 do. gom elastiek. 53 do. rotting *E. Moorman en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Jan de Wit* gezagv. J. F. Timmermans agenten G. Suermondt en co.

450 tonnen guano. aan boord gebleven lading van California.

Naar Nederland per ned. schip *van der Werf*, gez. Rosier. agt. Kopersmit en co.

1 kt. inh. $4/_{4}$ ks. thee. 1 kt. jap. mandwerk. 1 do. chin. en jap. goederen. 4 do. do. werktafels. 1517 ₰ indigo. *Corver.*

6180 ₰ indigo. 5 pic. koffij. *van Maanen en co.*

52682 ₰ tabak. *Wermuth en co.*

$2523^{1}/_{2}$ ₰ indigo. *Knagge en co.*

1 kt. div. kleinigheden. 2 ks. gember. 10/m. man. sigaren. uit entrep. *v. d. Broek en Veeckens.*

90/m. java sigaren. 2 ks. zuren en confituren. 1 do. java sigaren. 1 do. arrowroot. 1 do. chin. voorwerpen. 1 do. diversen. 1 do. zaden. 2 pakk. koffijstokken. 1 vt. naturalien. $17624^{1}/_{2}$ ₰ indigo. 3134 ps. koehuiden. $458^{81}/_{100}$ pic. koffij. $1809^{67}/_{100}$ do. suiker. *Dorrepaal en co.*

100 pic. rotting. 2452 do. suiker. 2 do. koffij. 35978 ₰ indigo. 1553 do. sacatille. 34360 do. cochenille. 2000 ps. koehuiden. *Kopersmit en co.*

300 pic. tin. *N. H. M.*

20 pic. rotting. 2000 do. rijst. *Agenten.*

(242 pic. gutta percha. $818^{18}/_{100}$ do. gambier.) uit entrep. 1 blok hout. 1 kt. kajoe-poetie-olie. 2 do. sago. 1 do. arrowroot. 6 zakk. kapok. *Kreglinger Dummler en co.*

2/m. man. sigaren uit entrep. *Moormann en co.*

Naar Samarang per ned. ind. brik *Faida Rachman*, gez. Sech Abdul Rachman Babatie.

445 pic. ong. katoen. 100 do. dammer. *Aan boord gebleven lading van Palembang.*

2 bn. tjauwls. 2 do. chitzen. 1 corg. zijde tjindees. *Said Aloewie Satrie.*

2 bn. madr. chitzen. uit het entrep. *Sech Abdulla bin Osmar Artan.*

2 ks. glaswerk. *Adam en co.*

50 kn. madepollams. *Kopersmit en co.*

4 platen ijzer. 32 ks. champagne. 1 pak. *Kreglinger Dummler en co.*

55 zakk. tarwe. *G. Nakapiet.*

10 kn. kains. 20 do. slendangs. uit het entrep. *de Weerdt Ruyl en co.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per ned. ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gez. Deighton. agt. Maclaine, Watson en co.

60 pic. dadels. 5 do. rozijnen. 4 do. arab ghie. 6 ps. klokken. 54 doz. doeken. 6000 ps. naalden. 9 doz. eur. spiegeltjes. 2 ps. chitzen. *Sech Salim bin achmat Magias.*

5 vn. bier. 3 kn. wijn. 1 doz. brande wijn. 2 ks. provisien. 1 pic. aardappelen. *v. d. Broek en co.*

f 4000. recepissen. *Kreglinger Dummler en co.*

2 kn. scheepstenten. *Gouvernement.*

9 kn. gew. sarongs. 3 do. jaconets. 2 do. gew. doeken. 6 do. ong. bat. doeken. uit het entrep. *E. Moorman en co.*

13 kn. lijnwaden. 9 bn. gedr. katoen. uit het entrep. *Adam en co.*

2 bn. garen uit het entrep. *Anderson Tolson en co.*

2 kn. bat. doeken. *Kwee Akok.*

95 pic. pinang. *Lie Tjinhong.*

75 pic. gomelastiek. *Adam en co.*

380 zakk. katjang. *Sech Djiebidie.*

30 ellen laken. $7^{1}/_{100}$ pic. vogelnestjes. *Lie Tjenglioe.*

10 pic. ghie. *Sech Marie.*

2118 ps. goudgeld. *Said aloewie Satrie*

$1^{1}/_{2}$ pic. vogelnestjes. *Oeij Tjatjhong.*

10 pic. hoepelijzer. *Hughan.*

2 ks. gedr. doeken. *Lim Hoa.*

31 pic. langepeper. *Joakim*

100 pic. arak. $6^{1}/_{2}$ corg. slendangs. *Kwee Akok.*

f 61,000 zilv. specie. *Raphoer.*

2 ks. div. lijnwaden. 1 bl. ong. katoen. *Sech SoE.*

1 kt. sarongs. etc. *Said Oesien.*

4 vs. boter. 1 kt. zuren. 5 hammen. 2 zakk. hagel. 12 ps. zijde dassen. 6 doz. bier. 2 kazen. 4 vn. bier. 20 vs. boter. *John Pryce en co.*

14 kn. div. koopmanschapp. *Said Mocksin Satrie.*

25 ps. eur. chitzen. 2 corg. ginghams. 29 do. lange kleedjes. 16 kn. ong. katoen. *Said abdulla bin hossan Boesen.*

6 kn. div. koopmanschapp. 1 bl. madr. shawls. *Said Babassij.*

1 kt. stofgoud. 1100 souvereins. 122 ps. goude tientjes. *Djelop bin Bassoe.*

f 35000 zilv. specie. *Gouw Kianhok.*

f 40,000 zilv. specie. *Tjin Boenoan.*

f 45000 zilv. specie. 100 souvereins. *Poa Hoesoei.*

1 kt. chitzen. *Said Bassij.*

f 75000 zilv. specie en div. coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Samarang en Soerabaya per ned. ind. stooms. *Banda*, gez. Schmidt. agt. B. Kopersmit en co.

5 kn. schoolbehoeften. 2 do. schrijfbehoeften. 8 do. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*

10 kn. sarongs. 1 kt. monsters. *Agenten.*

8 kn. kat. goederen. 2 do. zadelwerk. 2 do. leder. 5 do. speelkaarten. *Bahre en Kinder.*

1 kt. koopmanschapp. *Lioen.*

20 corg. doeken. 6 kn. slendangs. *Kwee Goanhat.*

1 tromm. dames kleederen. *Lejeusne.*

13 kn. rood katoen. 4 do. printonares. 1 pak monsters. *B. van Leeuwen en co.*

1400 ps. sp. matten. *Sech Natas Temimie.*

60 zakk. was. *Agenten.*

5 kn. gedr. katoen. 10 do. kramerijen. 1 kt. zijde goederen. 3 do. kain pandjang. *Busing Schröder en co.*

1 kt. pleetwerk. 5 kn. glaze dakpannen. 2 vn. pik. 1 kt. verfwaren. *van Riet en Ter Gouw.*

17 kn. kat garen. 3 do. katoenen. 5 do. kain pandjang. uit het entrep. 10 kn. kramerijen. *Busing Schröder en co.*

1 kt. pleetwerk. 5 kn. glaze dakpannen. 2 vn. pik. 1 kt. verfwaren. *van Riet en Ter Gouw.*

17 kn. kat garen. 3 do. katoenen. 5 do. kain pandjang. uit het entrep. *Busing Schröder en co.*

1 kt. div. koopmanschapp. *Sech Jawas.*

4 kn. div. koopmanschapp. *Said aloewie Satrie.*

1 ton gendria. *Sech Jawas.*

10 vn. boslemmermessen. 5 kn. coral. *Tombrink.*

5 kn. rood katoen. uit het entrep. 1 kt. regaal. uit het reg. pakhuis. *E. Moorman en co.*

en diverse. coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 26 April tot en met den 3 Mei 1855.

UITVOER.

Naar Nederland over Batavia per ned. schip *van der Werf*, gez. P. C. Rosier.

100 pic. bindrotting. 2000 st. koe-huiden 2452 pic. suiker. 304 kn. cochenille en sacatille. 2 pic. koffij en 35978 ₰ indigo. *B. Kopersmit en co.*

1809 pic. suiker. 3134 st. koe-huiden. 10 kn. java. sigaren. 2 do. zuren en confituren. 1 kt. arrowroot. 1 do. chin. voorwerpen. 1 do. tijger-vel. stokken en gebloemde. kleederen. 1 kt. java tuin en veld zaden. 1 pak koffij stokken. 1 vt. naturalien. 528 pic. koffij en 17624 en een halve ₰ indigo. *Dorrepaal en co.*

1 kt. diverse chin. kleinigheden en 2 ks. gember. (1 kt. man. sigaren. uit het entrep.) *van den Broek en Veeckens.*

2523 en en halve ₰ indigo. *J. Knagge en co.*

1517 ₰ indigo. 1 kt. thee. 1 do. japan. mandwerk. 1 do. diverse chin. en japan. goederen en 4 kn. chin. werk-tafels. *P. Corver.*

6130 ₰ indigo en 5 pic. koffij. *van Maanen en co.*

Naar Soerabaya per ned. ind. bark *Jane Serena*, gez. C. Brodie.

1 wagen in 11 stukk. en 1 pak tafel-kleeden. *Kruthoffer en Soesmen.*

Naar Soerabaya per ned. ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gez. Th. Deighton.

44 pakk. inhoudende 132 kelder kistjes. *Havenmeester.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija van den 28 April tot en met den 8 Mei 1855.

AANVOER.

Van Batavia en Samarang per ned. stoomboot *Padang*, gez. A. Persille. agt. W. Cores de Vries.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 2 Mei 1855 no. 35.

Van Batavia en Samarang per ned. ind. *Jane Serena*, gez. C. Brodie. agt. Adam en co.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 25 April 1855 no. 33.

UITVOER.

Naar Balie per ned. ind. schoener *Kieat Lie*, gez. Gotinglo.

3 kn. gedr. katoen. *Fraser Eaton en co.*

4 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*

2 kn. gedr. katoen. *Mc. Millan Marten en co.*

2 kn. gedr. katoen. *Hoekstra Gijsing en co.*

86 st. koperwerk. 1 kt. chitsen. 1 pic. peper. 20 do. suiker. 50 st. ledige tonnen. en eenige kleinigheden. *Gezagv.*

Naar Nederland via Batavia per ned. schip *Van Galen*, gez. J. R. Smit.

$3001^{78}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.